

# Palócföld

IRODALMI, MŰVÉSZETI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

## KÖLTÉSNET NAPJA – 2003

*Ádám Tamás, Antal Balázs, Ardamica Zorán, Baán Tibor, Babiczky Tibor, Bacsik Katalin, Balla László János, Bán Olivér, Bartha György, Batári Gábor, Béki István, Bihari Sándor, Bíró József, Bozsik Péter, Ceglédi Alexandra, Cseh Károly, Dienes Eszter, Dudás Sándor, Dusa Lajos, Fábrián Berta, Faludi Ádám, Fecske Csaba, Gát Anna, Gyukics Gábor, Hartay Csaba, Horgas Béla, Horvay Hörcher Ferenc, Horváth Orsolya, Jász Attila, Jávorka Ágnes, k.kabai lóránt, Kabai Zoltán, Kántor Péter, Kasza Marton Lajos, Képes Gábor, Kerék Imre, Keszthelyi Rezső, Kiscseri Mihály, Konczek József, Kovács Karolina, Körössi P. József, Kukorelly Endre, Kupcsulik Ágnes, L. Simon László, Lackfi János, Lázárfalvi A. György, Lengyel Attila, Lukáts János, Luzsicza István, Marczinka Csaba, Merényi Krisztián, Mizser Attila, Molnár Attila Benedek, Molnár Barna, Molnár Zsolt, Murányi Zita, Németh István Péter, Németh Péter Mykola, Nyilas Atilla, O. Bodnár István, Oláh András, Paróczai Csaba, Pénzes Tímea, Pethő László, Petőcz András, Pintér Sándor, Pohánka Erika, Pollágh Péter, Prágai Tamás, Romhányi Gyula, Ságby Balázs, Sárándi József, Szántai János, Szegedi Kovács György, Széki Patka László, Szent Ernő, Szentjánosi Csaba, Szentmártoni János, T. Sipos László, Tandori Dezső, Tomaji Attila, Tóth Veronika, Turányi Tamás, Turczi István, Utassy József, Varga Dániel, Vass Tibor, Végh Attila, Vörös István, Zsávolya Zoltán, Zsirai László*

Szerkesztette  
Dukay Nagy Ádám

Balázs János: Cigánykerék (részlet)





## Névjegy

---

- KESZTHELYI RIZSŐ *Budapest*  
ZSIRAI LÁSZLÓ *Budapest*  
KÁNTOR PÉTER *Budapest*  
BALLA LÁSZLÓ JÁNOS *Budapest*  
TURÁNYI TAMÁS *Budapest*  
DUDÁS SÁNDOR *Bükkábrány*  
BAÁN TIBOR *Budapest*  
SZÁNTAI JÁNOS *Kolozsvár (Románia)*  
BATÁRI GÁBOR *Budapest*  
PINTÉR SÁNDOR *Budapest*  
SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY *Budapest*  
TOMAJI ATTILA *Budapest*  
NYILAS ATTILA *Budapest*  
BÉKI ISTVÁN *Budapest*  
BIHARI SÁNDOR *Budapest*  
TURCZI ISTVÁN *Budapest*  
CSEH KÁROLY *Mezőkövesd*  
FECSEK CSABA *Miskolc*  
BOZSIK PÉTER *Veszprém*  
O. BODNÁR ISTVÁN *Ónod*  
T. SIPOS LÁSZLÓ *Gesztely*  
MOLNÁR BARNA *Ceglédbercel*  
DIENES ESZTER *Törökszentmiklós*  
GÁT ANNA *Budapest*  
FÁBIÁN BERTA *Balassagyarmat*  
JÁSZ ATTILA *Tata*  
MERÉNYI KRISZTIÁN *Budapest*  
LUZSICZA ISTVÁN *Fót*  
POLLÁGH PÉTER *Tatabánya*  
BÁN OLIVÉR *Miskolc*  
MARCZINKA CSABA *Budapest*  
PETŐCZ ANDRÁS *Budapest–Lille (Franciaország)*  
GYUKICS GÁBOR *Budapest–Brooklyn (USA)*  
MURÁNYI ZITA *Budapest*  
SÁGHY BALÁZS *Budapest*  
VÖRÖS ISTVÁN *Budapest*  
KOVÁCS KAROLINA *Kiskunhalas*  
JÁVORKA ÁGNES *Pécs*  
KÉPES GÁBOR *Budapest*  
POHÁNKA ERIKA *Balassagyarmat*  
PÉNZES TÍMEA *Pozsony (Szlovákia)*  
CEGLÉDI ALEXANDRA *Budapest*  
BABICZKY TIBOR *Budapest*  
LACKFI JÁNOS *Zsámbék*  
PRÁGAI TAMÁS *Budapest*  
L. SIMON LÁSZLÓ *Budapest*  
MIZSER ATTILA *Fülek (Szlovákia)*  
TÓTH VERONIKA *Budapest*  
ZSÁVOLYA ZOLTÁN *Budapest*  
KISCSERI MIHÁLY *Salgótarján*  
SZENTMÁRTONI JÁNOS *Dunavarsány*  
VARGA DÁNIEL *Budapest*  
HORVÁTH ORSOLYA *Budapest*  
KUPCSULIK ÁGNES *Salgótarján*  
PARÓCZAI CSABA *Karancsalja*  
SÁRÁNDI JÓZSEF *Leányvár*  
ROMHÁNYI GYULA *Balassagyarmat*  
ÁDÁM TAMÁS *Balassagyarmat*  
K. KABAI LÓRÁNT *Budapest*  
KONCZEK JÓZSEF *Pomáz*  
HORKAY HÖRCHER FERENC *Budapest*  
HORGAS BÉLA *Budapest*  
TANDORI DEZSŐ *Budapest*  
KUKORELLY ENDRE *Budakalás*  
ANTAL BALÁZS *Budapest*  
MOLNÁR ZSOLT *Budapest*  
OLÁH ANDRÁS *Mátészalka*  
SZÉKI PATKA LÁSZLÓ *Veszprém*  
MOLNÁR ATTILA BENEDEK *Budapest*  
BACSIK KATALIN *Balassagyarmat*  
KERÉK IMRE *Sopron*  
LENGYEL ATTILA *Szolnok*  
LÁZÁRFALVAI A. GYÖRGY *Fót*  
LUKÁTS JÁNOS *Budapest*  
UTASSY JÓZSEF *Budapest*  
VÉGH ATTILA *Budapest*  
BARTHA GYÖRGY *Budapest*  
FALUDI ÁDÁM *Tatabánya*  
VASS TIBOR *Miskolc*  
NÉMETH PÉTER MYKOLA *Vác*  
PETHŐ LÁSZLÓ *Városlőd*  
NÉMETH ISTVÁN PÉTER *Tapolca*  
SZENTJÁNOSI CSABA *Budapest*  
DUSA LAJOS *Debrecen*  
HARTAY CSABA *Budapest*  
KÓRÖSSI P. JÓZSEF *Budapest*  
KASZA MARTON LAJOS *Budapest*  
BÍRÓ JÓZSEF *Budapest*  
SZENTI ERNŐ *Kisújszállás*  
ARDAMICA ZORÁN *Losonc (Szlovákia)*  
KABAI ZOLTÁN *Miskolc*



# Tartalom

## „A KŐ SZÉTNÉZ A KÖVEKEN”

<i>Keszthelyi Rezső</i>	Triol	5
<i>Zsirai László</i>	Körforgás	7
<i>Kántor Péter</i>	E-világ; Túl-világ	8
<i>Balla László János</i>	életkép	9
<i>Turányi Tamás</i>	A kincses sziget	10
<i>Dudás Sándor</i>	Tavaszi hóhullásban	11
<i>Baán Tibor</i>	Önarckép helyett	12
<i>Szántai János</i>	Délidő	13
<i>Batári Gábor</i>	Átversülés	14
<i>Pintér Sándor</i>	Toronyiránt	15
<i>Szegedi Kovács György</i>	Valahol itt	16
<i>Tomaji Attila</i>	Barátom halálára	17
<i>Nyilas Atilla</i>	Jelenések 6	20
<i>Béki István</i>	Üdvösség	21
<i>Bihari Sándor</i>	Éjfél	22
<i>Turczi István</i>	Április 11.	23
<i>Cseh Károly</i>	Szitakötő	24
<i>Fecske Csaba</i>	Föntről nézve	25
<i>Bozsik Péter</i>	Gamma Anna (olvasó)naplójából	26
<i>O. Bodnár István</i>	köpött	27
<i>T. Sipos László</i>	nagyapám kft	28
<i>Molnár Barna</i>	Pardon	30
<i>Dienes Eszter</i>	Ezer évre innen	31
<i>Gát Anna</i>	Valószínűségszámítás	32
<i>Fábián Berta</i>	Látod	33
<i>Jász Attila</i>	[A bőrend illata]	34
<i>Merényi Krisztián</i>	Kánikula	35
<i>Luzsicza István</i>	Őszi utánérzés-féle	36
<i>Pollágh Péter</i>	Tükrös pont	37
<i>Bán Olivér</i>	Széttárt	38
<i>Marczinka Csaba</i>	Exeken túl?	40

## „A MÁSIK IKER ÚJRA HAJÓRA SZÁLLT”

<i>Petőcz András</i>	egy utazás emlékképei	41
<i>Gyukics Gábor</i>	Ikrék	45
<i>Murányi Zita</i>	rendezőpróba	46
<i>Sághy Balázs</i>	Passió	47
<i>Vörös István</i>	IX. ének A befagyott kútban	48
<i>Kovács Karolina</i>	Kereszteződésben	53
<i>Jávorka Ágnes</i>	Végállomás	54
<i>Képes Gábor</i>	Van egy álmom	55
<i>Pobánka Erika</i>	A maszk alatt	56
<i>Pénzes Tímea</i>	déli féltekén	58
<i>Ceglédi Alexandra</i>	travel channel	59
<i>Babiczkó Tibor</i>	Recitativo	60
<i>Lackfi János</i>	Valóság-show	61
<i>Prágai Tamás</i>	Zsonglőr	62



<i>L. Simon László</i>	Feltűnően elindult	63
<i>Mizser Attila</i>	félreértés mint...	67
<i>Tóth Veronika</i>	Mulatság után	68
<i>Zsávolya Zoltán</i>	Ha nincs is így...	70
<i>Kiscseri Mihály</i>	Csokonai mindennapjaiból	71
<i>Szentmártoni János</i>	Abszurd	72
<i>Varga Dániel</i>	A megfagyott szerető	73
<i>Horváth Orsolya</i>	Nem bizonyítható	74
<i>Kupcsulik Ágnes</i>	asdf jklé	75
<i>Paróczai Csaba</i>	Valami indoklás féle	76
<i>Sárándi József</i>	Jámbor óhaj	77
<i>Rombányi Gyula</i>	Tenycrembe veszem...	78
<i>Ádám Tamás</i>	Önkénteseket toboroz a hajnal	79
<i>k.kabai Lóránt</i>	magam mentiségére	80
<i>Konczek József</i>	Mint ahogyan két fej...	82
<i>Horkay Hörcher Ferenc</i>	Gondolatok a huszadik századról	83
<i>Horgas Béla</i>	A kölcsön kapott hegedű	85
„NEM ISMERHETTÜK HÁNYRA ÁLL AZ ÓRA”		
<i>Tandori Dezső</i>	Antichaikus Apolgárpukkaszt Orzó	86
<i>Kukorelly Endre</i>	Valamit lepecsételt akkor az a szent	88
<i>Antal Balázs</i>	Szép csernelyi családtörténet	89
<i>Molnár Zsolt</i>	Porhó szital	91
<i>Oláh András</i>	félbe maradt mondat	92
<i>Széki Patka László</i>	amorgoszi szélszedőgépj	93
<i>Molnár Attila Benedek</i>	ima jelenidőben	94
<i>Bacsik Katalin</i>	Vasúton	95
<i>Kerek Imre</i>	Interim	96
<i>Lengyel Attila</i>	Egyszerűen	97
<i>Lázárfalvi A. György</i>	Névnapodra	98
<i>Lukács János</i>	Holt gesztenyék	99
<i>Utassy József</i>	Osztálykirándulás	100
<i>Végh Attila</i>	Poszt	101
<i>Bartha György</i>	Cirkusz érkezett	102
<i>Faludi Ádám</i>	Csillagvizsgálót vizsgáló	103
<i>Vass Tibor</i>	Fennhéjázó	105
<i>Németh Péter Mykola</i>	Nyílt színen	107
<i>Pethő László</i>	Bekerített gond(olat)ban	108
<i>Németh István Péter</i>	Részeg fürdőzés	109
<i>Szentjános Csaba</i>	Katonák	110
<i>Dusa Lajos</i>	Húsvéti öntöző	111
<i>Hartay Csaba</i>	Néhány sor nyilvánosság	113
<i>Kőrössi P. József</i>	Szabóvers ez is	114
<i>Kasza Marton Lajos</i>	New York, 2001. szeptember 11.	115
<i>Bíró József</i>	Fata Morgana	116
<i>Szenti Ernő</i>	Poétikai kettős látás	117
<i>Ardamica Zorán</i>	Anyád	118
<i>Kabai Zoltán</i>	Nem beszélni	120

Balázs János (1905–1977) költő, festőművész illusztrációs anyagát a Nógrádi Történeti Múzeum 2002-ben rendezett emlékkiállítás alkalmából kiadott katalógusából válogattuk.



# Palócföld

Irodalmi, művészeti, közéleti folyóirat  
XLIX. évfolyam  
2003. Költészet Napi különszám

---

Főszerkesztő:  
PRAZNOVSZKY MIHÁLY

---

Főmunkatárs:  
NAGY PÁL  
(*Párizsi Magyar Műhely*)

Szerkesztők:  
DUKAY NAGY ÁDÁM  
DR. KOVÁCS ANNA

BAGYINSZKY ISTVÁNNÉ, *szerkesztőségi titkár*

---

A Nógrád Megyei Közgyűlés folyóirata.  
Kiadja a Balassi Bálint Megyei Könyvtár,  
*3100 Salgótarján, Kassai sor 2.*

---

Felelős kiadó:  
OROSZNÉ KATONA ANNA

---

Készült:  
POLAR STÚDIÓ, *Salgótarján*

---

Lapunk megjelenését támogatta:  
a NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG  
MINISZTERIUMA és  
a NEMZETI KULTURÁLIS  
ALAPPROGRAM



Szerkesztőségi fogadóórák:  
kedd 16–18 óra között

---

A szerkesztőség levélcíme:  
*3101 Salgótarján, Pf. 270*  
Telefon: 32/416-777/103-as mellék  
Fax: 32/316-482  
Internetcím: [www.bbmh.hu/palocfold](http://www.bbmh.hu/palocfold)  
E-mail: [palocfold@bbmh.hu](mailto:palocfold@bbmh.hu)

---

Terjeszti a Balassi Bálint Megyei Könyvtár,  
előfizethető ugyanitt.  
Folyóiratunk megvásárolható  
az Írók Boltjában  
*Budapest VI., Andrássy út 45.*

---

2003-ban megjelenik 6 alkalommal.

Ára: 300 Ft

Előfizetési díj egy évre: 1 500 Ft

---

Kéziratokat és rajzokat megőrizzük,  
de nem küldünk vissza.

---

Lapunkat előfizetéssel támogatják:  
GÉGÁZ Fűtéstechnikai Kft., Salgótarján;  
BD Center Számviteli, Számítástechnikai,  
Oktatási és Művészeti Kft., Salgótarján

ISSN: 05555-8867

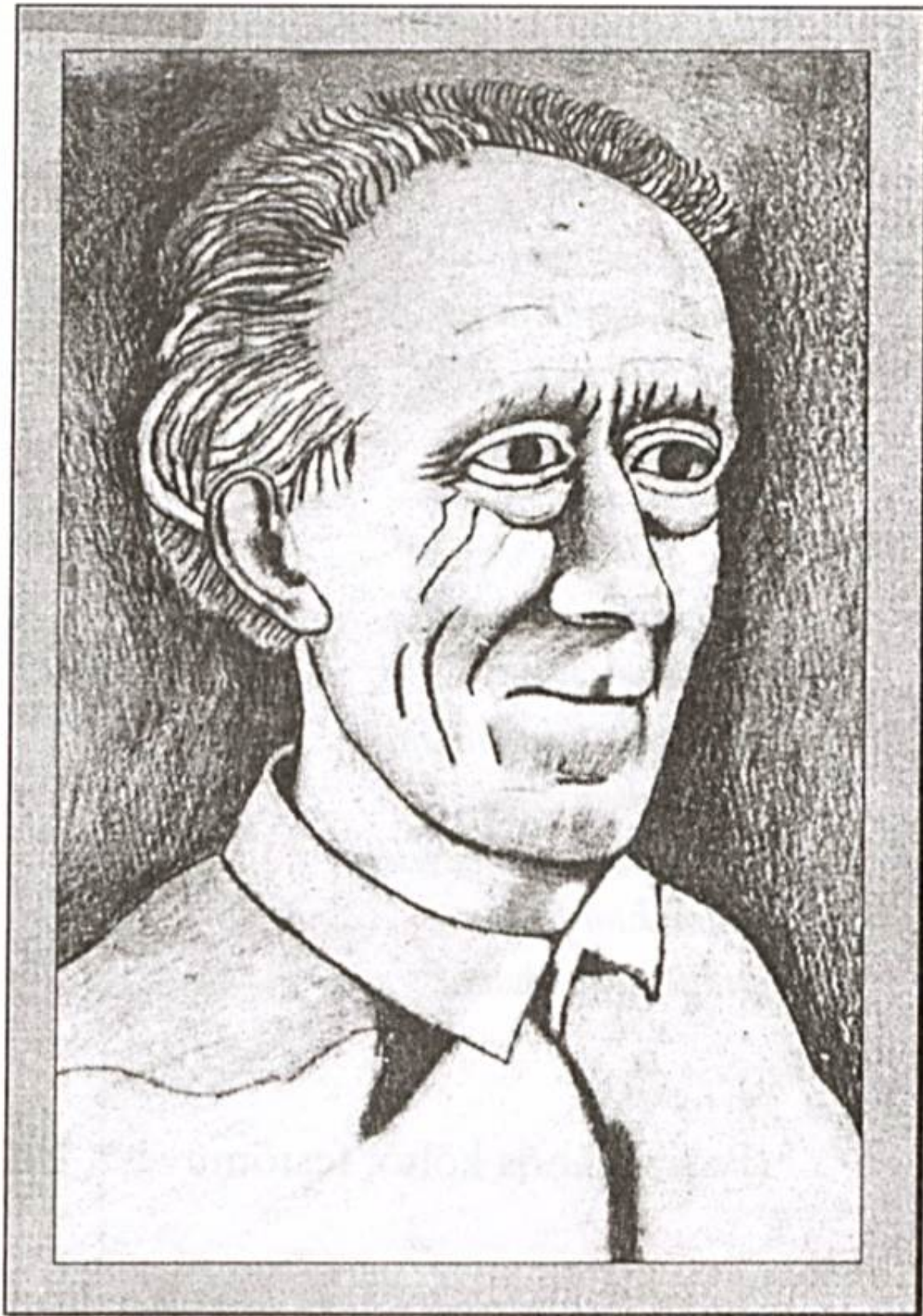
INDEX: 25925



*„Nem tagadom el,  
hogy füstölgök, égek;  
de hogy mi végre  
vert meg az Isten,  
s az ördög megtépett?  
Lelkiismeretem tiszta,  
nem élek vissza,  
mint más tenné talán.  
Nyugodtan élek,  
dolgozok; nem henyélek,  
s álmoktól fényes  
minden éjszakám.”*

(Balázs János költő, festőművész, 1905–1977)





Balázs János portré



TRIOL

(0)

Mikor beszívja  
a szárnyak merülő rezzenéseit  
a tüdő, meg a láng alakjait  
és a levegő sorsát,

kiviszi vakságát  
a tapogatódzásba, és hogy lát  
vele, az merő  
anyagszép száanalom.

Színtelen érintések  
érnek a szívéhez,  
és csaknem megérzi a felhők  
követhetetlen súlyát.

Pusztán az a vonzás tölti be,  
amelyen halad,  
és felfoghatatlan lüktetésben  
égeti el vérének tömegét.

Amíg  
Hold van a homlokán.



(0)

Fúj a szél,  
és felfedi az emlék  
ringva lebegő csöndjeit.

A majdan tűnő  
vérvés a lélegzet  
zuhogása.  
A lélek fogalma  
ráteszi arcát  
a test nyomára.

Alkonyok  
nőnek remegve  
a felásott földből.

(0)

Az agy megágyaz  
a szívnek – a Hold árnyékában  
másznak a hangyák.

A kő szétnéz  
a köveken – a lélekbe  
hanyatlik a lomb.

A madár röptén átkel  
a madár – ragyog a gödör,  
gondolod.



## KÖRFORGÁS

Valami zúg  
valami messze,  
valami átér  
estelente,  
valami vágy  
valami rendre,  
valami csendes  
naplemente.

Valami zúg,  
valami fáraszt,  
valami gyorsan  
veti ágyad,  
valami jó,  
valami álom  
lepi meg éjed  
télen-nyáron,

rozsdás ősszel,  
rügyes tavasszal,  
valami mégis  
megvigasztal,  
valami jel,  
valami fényes  
reflektor ébreszt  
reggelente.



## EVILÁG

Két jelzőlámpa közt enyém e világ.

Terelem magam, megbízott pásztor,  
a Szent István körúti pampán.  
Nehogy már elbitangoljak valahova túlra,  
ahol a kurta farkú malac túrna.

Ha megkérdeznék, mi vonz ebben  
a munkakörben, azon nyomban  
sorolnám, hogy a, hogy, vagyis hát,  
lobogtatnám a bevásárló listát.

## TÚL-VILÁG

Elutazom. Behunyom a szemem.

Azt gondolom, narancssárga esernyő  
alatt egy szamárháton heverek,  
s két kézzel rázok egy drótszitát,  
amiből só pereg.

Azt gondolom, ez már a túl-világ.  
S hogy nem ilyenek képzeltem magamban.  
Nem ilyen szamárhátat.  
Nem ilyen drótszitát.



## ÉLETKÉP

lim-lom-lebegés a létben  
s pecázó tudat kap horgára  
vér-váras végletekben  
ezt-azt-áramlatot

ha tudnám ki vagyok  
mondanám én vagyok  
ha tudnám kik vagytok  
mondanám mi vagyunk

most még csak tanuljuk  
most még csak felejtjük  
istenbe visszatérő  
megtárgyalt jóhírünket

## A KINCSES SZIGET

A tengerrel végképp vigyázni kellett volna.  
A szem sarkából kikúszik az út,  
kívül is vagyunk és egyre tágasabb,  
ám most egy lépést se. Itt nem süvít a szél.

A hullámok is urasan, mint fejek  
az utca-forgatagban, föl-le,  
de az öngyújtó például tönkremegy azonnal.  
Mind elhibázzuk. Ülni rossz

a nedvesen is száraz fövényen;  
ilyen nincs, de zavar, s az is,  
hogy mivé vetkőzik a légtér,  
s ők, akik már mindenfelől téged néznek,

karcostorkú, kamasz-rémálma-szirének,  
és faggatnak, hogy ugyan mire mennél,  
ha merszed maradni volna elég,  
szemük-arcuk helyett az ékszerük

villog rád, ami rajtuk oly otthonos,  
mint az elhajigált szerszám-roncs él együtt  
talajával, s délben a Napnak fáradtan fizet.  
Özvegy-bölcsességük sziszegve szálldos,

mintha már itt se lennél, mintha az elemi  
rend volna csupa seb, fonnyadnak tovább  
kitömve, szegény óceán gondnokai,  
kapaszkodjanak, ha kell, az életedbe.



## TAVASZI HÓHULLÁSBAN

Bekebelez a pillantásom.  
Mitől félsz, hogyha nézlek?  
Az ütéshez, igaz, nem sok kell  
sem szemnek, sem a kéznek.

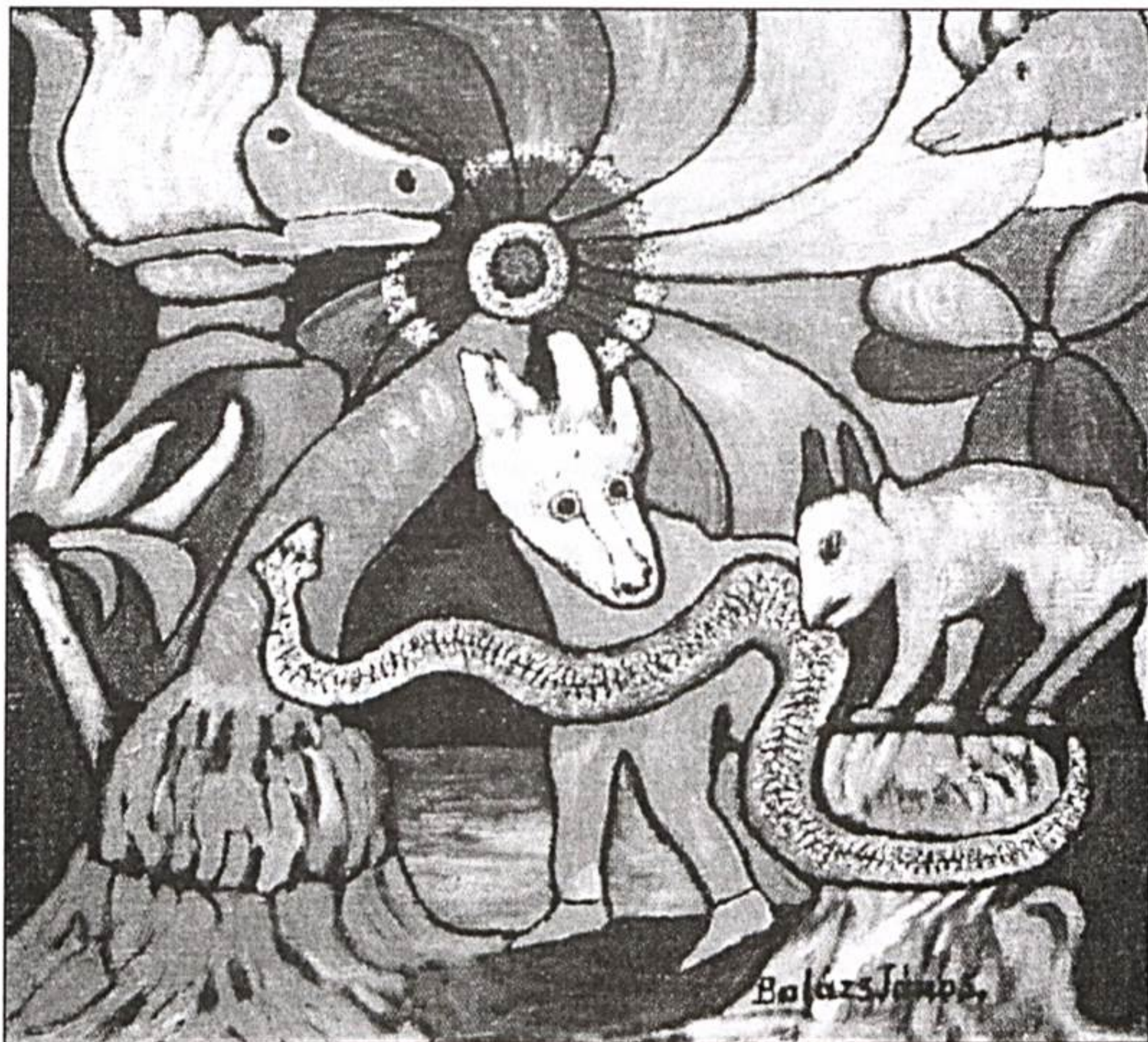
Hajnalodol. A bozót süpped,  
s haragom el-elréved  
pironkodni, ha melléd oson  
hallgatni szívverésed.

Nem pazarlás; mosolycserénkben  
megbánó áldozás van,  
s megtisztulunk a tavasz első  
napján a hóhullásban.



## ÖNARCKÉP HELYETT

Vert hadak rongy felhője csattog  
Kalamárisából a tinta kifolyt  
Sós könnye hull az íródeáknak  
De hát az alkuban ez is benne volt



Balázs János: Kígyó őszállatokkal (olaj, vászon, 53x56 cm)



## DÉLIDŐ

Őszelő.  
Haló harangszó.  
Csöndet szítál  
a délidő,  
hogy útra kel  
a macskakő  
s egy déli lány.  
Ma kedvező  
a szélirány.

Délibábként  
itt hagyott  
múlt idejét –  
tetszhalott –  
takarja szám,  
mint szemfedő.

Száll az angyali kokilla,  
dies irae dies trilla.

Illa berek  
utcák terek,  
nyelvcsapon csüggő  
rej-t-jelek.  
Lenyúl a nap,  
inamba kap  
a dögevő,  
névmásaimat  
temető.

Elillan mind  
a délibáb,  
-idő, a szó  
s a levegő,  
hogy kikapcsol  
a vastüdő.

## ÁTVERSÜLÉS

Embrió-létbe  
Kell-e visszacsavarodni,  
Újra lurkóként csavarogni,  
Hogy megragadhassam  
A pillanatban  
A kimondhatatlant,  
Az élménytényezőt,  
Hogy az Opus-varázslat  
Legyen, ne élettelen szóketrec,  
Szentimentális nosztalgia.

Bevehetetlen vár vagyok,  
Szunnyadó erőd,  
Bévül vulkán, tüzesvíz,  
Kívül jéghegy.  
Magam kell magamat  
Megostromoljam,  
Hogy igazi valóm  
Homályában sütkérezhessenek.



## TORONYIRÁNT

Csontsofőr vesz be gyors kanyart.  
A szavakon áll vagy bukik.  
Toronyiránt, előre, át.  
Idemásolom arcait.

Idemásolom arcait.  
Mikor eltűnni volna jó.  
Tolni küszöbig a hiányt.  
De még egy újabb forduló.

De még egy újabb forduló.  
Szurdokfal, kőhíd, havazik.  
A lomha éjben köd szitál.  
Nem marad itt, de távozik.

Nem marad itt, de távozik.  
Kaparja egyre az avart.  
Idemásolom arcait.  
Csontsofőr vesz be gyors kanyart.

VALAHOL ITT

kellene elvágni  
levágni egycsapásra  
röptező szívem  
sziklának vágódó  
csattanásában  
mint hentes  
a karajt  
  
kettészelni  
torlaszolni útját  
mindenünnen  
a menekülő emlékek  
visszalőtt nyilaitól  
  
mert igen szégyelleném  
ha meglelnétek  
lakott területre szóródott  
roncsai közt  
fekete dobozát



---

Tomaji Attila

## BARÁTOM HALÁLÁRA

– *in memoriam Lévy Gábor* –

1.

A kötél  
még egy kötél által is  
megszentelődhetett utolsó mozdulatod –

Elszakadt de te újracsomóztad a hajnalt  
ami szófogadóan ott is marasztalt  
abban a Los Angeles-i toronyszobában  
hol ellökted magadtól a széket az asztalt  
elengedted az arcod  
s köpve köpted a nyálad  
nyelve nyeltesd a taknyod  
hol utolsót üvölthetél  
de senki nem hallott –

Halottam lettél  
s azóta gyorsabban pusztulok én is  
bár üzenem  
törött gégedről húgod elküldte  
s most nyakamon hordom a sálad  
ülök a Csendesben hol kettesben  
annyi éven át  
de mondd mit ér tudnom  
senki sem lehetett *akkor* árvább nálad –

2.

hallgatok s iszom a borom  
iszaposodom

---

3.

Suttogj valamit barátom  
segíts belátnom halálod  
feltérképezhetetlen sivatagát  
hogyan alászállhassak csönded szurdokaiba  
kínod s szégyened sötétlő üregeibe  
vissza-sose-csókolts szerelemtől elnehezült  
szíved szilánkokkal teli gleccsereibe –

Súgd meg miért folyattad el  
a bárány vérét Amerika puritán porába?  
nyirkosabb lett éjszakád tőle? netán előbb?  
Életed csak-tied poklából zuhantál közös-halál poklába!

*S előtte?*

vasárnapi ostyák gyöngfehér húsába mért haraptál?  
mitől volt ez oly kihagyhatatlan gyönyörűség  
ha még az isten ízét is felejthette  
megismételhetetlen mozdulatod?

Hallom a hangod:

*mintnyárvégikertiasztalra kitett harangzúgásbanszfogyófénybenfürdő  
tavalyiborbólszánkban szétáradó könnyűízolyegyszerűletveszmostkörül  
nem hiszek neked!*

Tudod mi lett abból a vad röpülésből?  
kifestett arc rúzs is mit nem csókol le senki  
(szobortested körül keep smiling s néhány jenki)  
címkézett csomag egy Jambo gyomrában  
visszahátrálás a halál síkos sátorába  
takarodás a városszéli temetől görbére vájt gödrébe  
hogyan ráismerhess anyád vágyott testére  
s arra az estére is mikor korpuszod közénk n őtt  
de mondd még-tudni mit akarhattál?

Érteni akarlak de csak emlékezni tudok rád!



---

4.

Elszakadt s te újracsomóztad  
mint én most ezt a verset  
de minek szólni  
ha kinek szólnék  
már néma s mozdulatlan  
mint darabka hattyúhús  
Isten felénk nyújtott félénk  
sötétlila tenyerén?

5.

Isten fejem fölé emelt sötétlila  
tenyeréről felém vág tested sötét illata  
boldogságom volt-rettegésed rokona  
hisz amiatt is írhatom versem  
mert nem érdekel többé a buja orgona  
szédítő színe sem az élet ostoba irama –

Köteled ösvényén is csak közénk érkeztél meg  
lerántott a föld hogy géged is beletört  
mi hiába fújta annyit a dalt  
s miből diadal soha is nem lett  
csak morgás csak elfúló szitok sóhaj  
s amit vágyad itt keveslett  
mennyei gubernátorom  
bizony mondom néked  
az ég porában hiába keresed – –

## JELENÉSEK 6

Majd fehér télikabátban jössz a szomszéd toronyház felől; egy időben Budapest legmagasabb épületei voltak, s őt magasabbaknak

készültek, csúszózsaluval, jössz, az ingoványos talaj miatt maradtak tizenöt plusz félemeletesek; a járda azóta megrepedezett, mentén a sövény

nagyra nőtt, szőrmegallér? középen viszont kipusztult; most bajuszod van, mint egy fényképsoron a Gellért-hegyen s egy talán még régebbi fotón,

egyik lejárt bérletedből; mintha a régi simlis sapkád, mű-, vagy inkább nyúlszőr, vonulna a tarbokor fölött (azt hiszem, te sosem fáztál,

bár gondolom, igen). Épp csak észreveszlek, jövök is be az erkélyről, hideg. Mondom, ennyi: ott vagy, nyugtázom, jövök be, ott vagy.



## ÜDVÖSSÉG

Nagy az ár.  
A gátra  
hajamat vetem.

Zöld az ág.  
Körmömből  
tűztövis terem.

Bőröm ég.  
Csontig feszít  
a parázs.

Égi szó:  
korbács –  
villanás.

## ÉJFÉL

Fölvittek maguk elé a szobába éjjel  
a cellából; a fényben a sorsom szanaszéjjel.

Dühítette a kihallgatókat, hogy mosolyogtam;  
nem tudták, hogy kínomban.

Meggyötörtek ezzel meg azzal, ami sose voltam;  
nem volt mit tennem, mosolyogtam.

Ha volt mégis szavam, minden szavammal  
mindig ugyanaz maradtam.

Minden órájukat ekképp túléltem  
a sarokban a széken.

Mikor a cellába végül így vagy úgy visszavittek,  
az volt az ünnep!

De már arról semmit se tudtak  
ők, a nyomorultak.



ÁPRILIS 11.

*„ha megtudom, mire jutottam.”*

*József Attila*

1. A Lyra tó fagyott vizén valami ködös,  
talajmenti pátosz.
2. A fagy, ha fölenged és a bőrhöz dörzsölöd,  
hozzádmelegszik a tegnapi vers.
3. Itt a világ, itt a pereme; dideregve egyen-  
súlyozol.
4. Nekifeszülsz, lábujjaidban a kétely bizsergései;  
egyet előre, kettőt hátra, fejben így haladsz.
5. Közben van, (nem utóbb), az út – ez baj;  
függetlenséged ettől függ – megremegsz.
6. Titkolod, hogy tudsz mindent: az „öntudat  
kopár öröme” vigyázza csak lassú lépteid.
7. Ne higgy a kívülről jött belső hangnak.
8. Teremtsd meg,  
vedd tudomásul,  
tartsd tiszteletben.
9. Ha átérnél, („*ne légy szeles*”)  
jöhet pár légzőgyak és rím-relax.
10. Élőben tanulod a halált,  
ha jól megy – még maradsz,  
ha nem – visszajátszanak.
11. A Lyra tó vizén magától múlik  
a köd és a talajmenti pátosz: tavasz van; április.



## SZITAKÖTŐ

Kék szitakötő  
férceli a zengéstől  
felfeslett nyarat.  
Szoknyád színét vette fel  
mára, és ringásodat.



Balázs János: „Édenkert” (olaj, farost, 66,5×84,5 cm)



## FÖNTRŐL NÉZVE

titok mélyére hatolni  
szerelmes eleven húsba  
örökös kísértés  
a csúcson cinikus hideg  
innét messzire látni  
de út csak lefelé vezet  
önmagát ismétli az idő  
oly sok minden lehetett volna  
ha magadat használni mered

GRAMMA ANNA (OLVASÓ)NAPLÓJÁBÓL

*Tantan 017*

*Barlay Ilának*

A fény coitus  
után penészszínűre  
festi a szobát  
Semmit pumpál így egy  
simaizom az agyba

„Csak a nő férfi  
szereti kéretni magát  
De ideszokik  
mind Mert a feleségeik  
kiköpik a gecit Mint-  
ha nem lenne mind-  
egy Hogy miből lesz a szar...”

Ölének bármit  
megbocsát az ember  
Ám a szívkamrák  
sokkal kényesebbek  
a spermától ázott csiklónál

*Weissbrunn, 2002. IV–X. 14.*



## KÖPÖTT

szemembe  
köpöm  
keresetlen  
szavaim  
nem bővlik  
arany  
fogaim  
köteteim  
sincsenek  
pedig  
koronámra  
várva  
bízattak  
köpésre  
nem vagyok  
áruló  
tévé maciból már  
kinőttem  
a családi kör  
szirupját  
unom  
hogy  
hibáim köpködik

NAGYAPÁM KFT

nagyapám korlátolt  
felelősségű lett

korlátozva van  
mellőzi a társaság  
nem jár el  
csak felette  
az idő

pakol  
szét ki  
keresi az elhányt  
bádogkanalat  
hálni belé jár a lélek

mikor gyerek voltam  
sokat ivott  
sokasodott benne  
*az idegen anyag*  
arra is emlékszem  
mennyit faragott  
le amikor abbahagyta  
nem ívott többet  
kis kocsikon bajlódott  
szánkót fa  
brikált most  
beszámíthatatlan  
olykor ki is  
nem számít  
mit vesz be



---

szervezetileg bomlott  
meg arra gondolok  
ráncai a régiek  
de idegen  
vonalakat ismerek  
meg kiütöznek  
rajta bomlása  
szembe tűnő ál  
matlanságban szenvedünk  
arra gondolok  
mindent leír  
hogy ne kelljen  
beszélnie velünk  
ellentétben áll  
matlanságát hány  
torgatja fel  
beismerő vallomást  
aláírom nem tesz  
zajlik jeges hangulata

emlékét befagyasztom

PARDON

Pardon de a parkon átvisz utam  
Hazudtam, mégse arra megyek  
Szembejön egy gyereksereg,  
Pereg a homok várlak, a  
Parkban nem talállak – öregszem  
Aprócska veréb szemezgeti kenyerem  
Felét, és Te késel csütörtök este  
és egy tündérke holdfénytete  
előtűnik a téli ködből,  
s eldőlhet fejemben,  
hogy tényleg te vagy!  
Vak ösztönből ugrok! Maradj!  
Menekülj, szaladj!



## EZER ÉVRE INNEN

Mikor pillám szirmain  
zászlót bont egy könnycsepp,  
mikor már nagyon sírok,  
magamhoz hiszlek.

Mikor pillám szirmán  
zászlót bont a könny,  
tested hívó szavára  
beléd költözöm.

Lemondom minden álmomat,  
csak egyet adj, az álmodat.  
Csukódjon pillád szememre,  
csukódj rá az életemre.

Szeretődre, ki ezer évre innen –  
ne én gomboljam, te gombold ki ingem.

## VALÓSZÍNŰSÉGSZÁMÍTÁS

Ahogy kattogását a lakat, ha beleszorult a  
Kulcs, úgy nyeli el kopogó léptem az utca,  
Egyre gyorsítok, félve, talán magába foglal a sötét,  
Míg egy mosóautó keresi az aszfalt fájdalomküszöbét.

Mondatait testrészenként h űtöttem be. Mit  
Számít, ha idősebb, mint az apám, ha hitt  
Nekem, amikor nem hazudtam, és mosoly vár,  
Valahányszor elfekszik az asztalon egy útban lévő pohár?

És mintha ma éjjel minden buszmegállót egymás mellé  
Szúrtak volna le, mintha most kovácsolódna tervvé  
Egy gyáva litániája, mintha érezném, hogy mindent lehet,  
    És látnám a választ felfutni az égre,  
    És egy repülő húzta hirdetéssé kifeszülni,  
    Hogy mindenki ledöbbenjen, úgy derül ki,  
    És a felirat körül pár fáklya is égne...  
Merthogy a végén, mint általában, semmit sem teszek.



LÁTOD

ismét ellobbant a nyár,  
csodává lényegült minden emlék,  
újra dermesztő árnyá nyúlnak az esték,  
s ismét vonatok közlekednek...  
Megint megfeszül a távolság,  
s az éteri csenden csak a hang bújhat át,  
ismét futnak a lábunk alatt az utak...  
Újra széttartó szférák vonzanak,  
s nem szellemülhet eggyé a nyers anyag,  
ismét idegenbe megyünk...

S haza csak néha térhetünk:  
ha egymáshoz érkezünk.

[A BŐRÖND ILLATA]

Bár érezhetném még a bőrönd illatát,  
a párlók belső oldalára rátapadt  
tengeri sót, nyelvem érdes bimbóival,  
megnyalhatnám, és bárcsak ne bárcsak  
volna mindez.



## KÁNIKULA

Lassan felszökő  
hőemelkedéssel  
kezdődött.  
Később harminc-  
nyolc fokos  
lett a láza.  
Napok teltevel  
esőfellegek  
borogatták és  
szelek hűsítették.  
Az időleges  
javulás után  
beállt a negyven  
fokos forróság.  
Fulladoztak  
benne a fák,  
megposhadtak a  
nád menti vizek.  
Éjszaka jobban lett,  
ám a délelőttben  
újra felhevült.  
Nem volt rá orvosság.

## ŐSZI UTÁNÉRZÉS-FÉLE

*Hommage à Verlaine*

Szívem kedve  
a rőt csendbe  
belehull,  
és valahol  
zsongva dalol  
az a húr,

jajong sután,  
száz év után  
ugyanúgy,  
s tompán, fájva  
a bús tájba  
besimul.

S ha rámhull már,  
őszöm múltán,  
hűs lepel,  
fájni kinek  
fog majd, minek  
fájni kell?



## TÜKRÖS PONT

Fontos emberem volt,  
mindig megmutatta  
a bogarait, én is az  
enyémeket: aztán  
megmérkőztek, de  
semmi vér. Sokat  
nevettünk, nem akart  
változtatni rajtam.

Azt mondta, összetett  
vagyok és romlott is  
talán. Egy olyan  
pontot nézett rajtam,  
ami tükrös. Addig azt  
hittem, ilyet csak én  
szoktam.

Nem avatkoztam  
ügyeibe, pedig ő volt  
az, aki *előítéletmentes*  
jeligére szervezte  
a kisfiúkat estéről  
estére.

Sokáig faggattak az őrsön,  
és én mindig az öngyújtóról  
beszéltem, ami kétszer akkora  
volt, mint a *Ronsonom*,  
és belé volt építve egy kör alakú  
konzervatív óra.

Nem kerültem címlapokra:  
a detektív is dohányos volt,  
és nemkülönben bogaras.

SZÉTTÁRT

a fagylalt  
próbája  
széttárt  
vörös  
kapu  
ho-zsup  
ho-zsup  
pom-pomm  
és  
föl  
és  
le  
és  
harapni  
lehet  
mint  
a friss  
levegőt  
és  
rágni  
és  
le  
és  
föl  
és  
gyöngyöznek  
és  
remegnek  
a dombok  
és  
föl  
és  
le

---

már  
nem  
néz  
rám  
ho-zsup  
ho-zsup  
pom-pomm  
és  
föl

combjain  
is  
áthallatszik  
sikolya

éles

forró

vanília



---

Marczinka Csaba

## EXEKEN TÚL?

exbarátnő s ex cathedra  
– modern ex-elések sora...  
szexelések után már csak  
ex-ellés? hisz: más is Tamás,  
a jövővel kapcsolatban.  
(habár minek hagyod, hogy még  
tovább lombozzon – gyávalányhaj)

## EGY UTAZÁS EMLÉKKÉPEI

egy vékony arcú férfiról  
jutott eszembe az a távoli  
sziget a múltkoriban,  
feltűnt a hegyes álla  
meg az érzékeny,  
kicsit fáradt arca

nem tudtam elképzelni,  
mitől is olyan szomorú,  
kissé  
szorongva ült valami fiatalokkal  
zsúfolt szobában,  
olyan  
nagyon egyedül volt,  
és nem tudtam,  
nem tudhattam,  
hogy közéjük tartozik:  
csupán  
az érzékenységet láttam

régen jártam már ott,  
azon a szigeten,  
a parton tintahalat ettem,  
és láttam meztelen napozó embereket,  
szépek voltak,  
szép mozdulataik megmaradtak,  
itt,  
az emlékezetemben,  
ahogy elnyújtóznak  
abban az eszméletlen,  
sűrű napmelegben

---

mezítláb szaladtam fel a tengerpartról,  
akkor, ott, ott, a szigeten,  
a forró homok égette a lábam,  
könnyedén futottam,  
nem érdekelt,  
mit is gondolnak rólam

őrizd meg a méltóságodat,  
kiabált utánam valaki,  
csak a méltóságodat,  
legalább

valami nagy-nagy utazásra emlékszem,  
pedig csak lementünk délre, oda,  
arra a szigetre,  
néztük a szigetlakókat meg önmagunkat,  
ahogy elégünk a napon, ott,  
távoli tájon

mostanra csend van már arra,  
nincsen a szigeten semmi félelmetes,  
alszanak a szigetlakók a déli pihen őidőben,  
a halárusok is alszanak,  
a pincérek is alszanak,  
alszanak a nyaralók,  
égett bőrük fájdalma is alszik,  
alszanak a háztulajdonosok,  
álmukban a másnapi bevételt számolgatják,  
alszanak a prostituáltak,  
testükben nyugszik az éjszaka örülete,  
alszanak a zenészek,  
alszanak a szépfiúk,  
a drogárusok is alszanak,  
és alszik mind, akinek kezéhez tisztaság tapad

tizenöt éve már, hogy arrafelé jártam,  
úgy elmúlt minden, mintha meg se történt volna,  
látom magam,  
ahogy a parton rohanok végig negyven fokban,



---

ahogy tintahalat eszem egy kisvendéglőben,  
egy nagy teret látok, csupa kő az a tér,  
csupa fehérség,  
egy hajóállomást látok,  
ahol valaki táblával a kezében rám vár,  
és együtt vagyok azokkal, akikkel együtt voltam,  
akikkel már nem vagyok együtt

onnan, a szigetről, egy kisvárosba utaztam akkor,  
kedélyes rosszarcú emberek vettek körül a hajón,  
a vonaton,  
féltettem azokat, akikkel együtt voltam,  
akikre nem tudtam vigyázni akkoriban

bejártam az egész délvidéket,  
gyönyörű hegyeket láttam,  
félelmetes völgyekkel tarkított magaslatokat,  
kopasz, pusztuló, sziklás hegyeket láttam,  
lecsupaszított hegyoldalakat,  
meg szegénységet is láttam

aztán meg háború is volt  
arrafelé, fegyveresek  
járkáltak ott, a tengerparton,  
és a fehéren izzó kövek  
között törölgették  
verejtékező homlokukat

csupa fehérség hvar szigetén,  
a napfény, mint a fehéren izzó  
magnézium

messze-messze délen,  
ott lent, a szigeten,  
ma is várnak rám  
az ottlakók:  
ellustult és mégis nyugtalan,  
zavaros szemű férfiak





Balázs János: Lakótelepi házak (olaj, vászon, 66x76 cm)

IKREK

Romos kikötőhöz közel  
öngyilkosjelölt ikrek teherhajója  
horgonyt vetett az Adrián

miután az ikrek a partra eveztek  
egyiküket  
a helybeliek szitává kövezték

a másik iker  
újra hajóra szállt  
és a rakománnyal együtt felgyújtotta magát



## RENDEZŐPRÓBA

megint eldönthetetlen,  
ki hova feküdjön, ki hova ne  
anyám apám mellett kényelmesen  
elférhetne, feje alá mindkettő  
párnát púpoz, kanálban cukor,  
nézni rossz, milyen édes, ahogy  
csordulnak túl, mintha csordulnának,  
szájuk széléről jóízű nyál csurog  
a lepedőkre, nem törlik le,  
direkt horkolnak versenyt, akkor  
is, ha ébren, sőt igazán akkor,  
kitartó küzdelmükben döntőbíró  
nincsen, anyám néha magától  
hagyja abba, levegőt vesz vagy  
másodpercenként szalad  
vécére, apám zárja le  
a vitát, győztesként, a fotelban  
kuporog, anyám combja  
helyett csupán a határtalan  
sötétségbe kapaszkodhat,  
sápadt szobasarkot radíroz  
– elveszítette.

## PASSIÓ

Fázós napokra következett  
a nagy meleg,  
mintha szenvedésed  
ünnepelte volna a hirtelen  
jött kikelet  
pedig felettünk hússal-  
borral múlt el a péntek  
és épphogy csak megkerültük  
a poros templomkertet,  
Simon is csak méregeti a  
sok hétköznapi keresztet  
és tiltott szerelmek  
tüze világítja meg  
elgémberedett  
végeinket...

Mi már meghalni sem tudunk.  
Mondd, érdemes volt értünk  
elmenned?  
Beteljesednek  
évről-évre az Írások, baljóslatú  
vének fürkészhetetlen tudománya.  
Fogynak az igazak, miközben teny eredbe  
marnak a rozsdás szögek,  
tarkódat nyirkos deszkának feszítéd  
mellkasod egyre ritkábban süllyed  
aztán az utolsó lehelet...

Magunkra maradunk három  
örökbe nyúló napra.

*2000. április 26.*



IX. ÉNEK  
A BEFAGYOTT KÚTBAN

1  
Az egy forog, mint az örvény.  
Csakhogy épp ellentétesen a  
Föld futásával. Ez azért tör-  
ténik, mert a túlvilágon járunk,  
ahol minden fordítva van.

Azért forog, hogy fordítva  
legyen? – Nem, azért forog  
fordítva, mert a valóság  
színéről átkerültünk a

visszájára. - De az még mindig  
kettő. - És itt van az a pont,  
ahol magába nyeli őket

az egy. A fekete örvény.  
A forgása lassú, amilyen lassan

kövek gördülnek fölfelé a lejtőn.

2  
Švejk állt a leomlott  
hídnál, beledobott az  
örvénybe egy cigarettacsikket.  
Hát igen, a csatát megnyertük.  
Nem, a csata nyert meg minket,

pontosított Heidegger. Itt  
minden fordítva forog,  
de nincs fordítva. A szavak  
párokban tolakodnak az egy

felé. Azzal, amit jelentnek,  
és amit nem jelentnek, bele-  
simulnak az egybe, nem külön-

böznek a többitől. És tudod  
mi az, amit mindegyik jelent?

Igen. – De itt ki ne mondjad!



3

Van-e arra külön szó, amit  
minden más szó együtt jelent?  
Ez itt a meg nem mutatkozás  
helye. Üres, mint egy száraz  
kút. De vízbe vájták. Örvény.

Kéne még háromnak lenni  
belőle, okvetetlenkedett Švejk.  
De csak egy van, mondta  
Heidegger. Átveszem a vezetést.

Akkor én nem mehetnék vissza?  
Dehogynem. Csakhogy az is  
erre van. Itt az önmaga

eltűnik a másban. – Tehát  
belőlünk csak egy ember marad?

Mért, most hányan vagyunk?

4

A filozófiából, mint egy felvágott  
hasból a kéjgyilkos, mindent  
kivenni. A hosszú és bűdös belek  
kötnek legjobban a valósághoz.  
A gyomor a tudományosság

barlangja. A máj a dolgokra  
rátelepülő hagyomány. A vese  
az átmosott, eltűnt hagyomány.  
A hashártya a sok teleírt

papír. A tüdő lyukacsos és  
puha metafizika. A szív a hiába-  
való indulat. Az én-jelenlét.

Üresnek lenni, hogy a gondolkodás  
gondolkodjon bennem

a kitépett lép, hasnyálmirigy helyén.

5

Ez a kút sötét. És mintha  
inkább fölfele vinne. Az egy:  
út a semmihez és a mindenhez.  
Ádámhoz, akibe visszateszik  
a kivágott bordát, és a

világvége öreg Évájához,  
aki egyetlen vasgolyóvá  
tapasztja a világot, és  
beleharap. De a világvége

már rég elkezdődött. Itt vannak  
a harapásnyomok a kút nyakán.  
És fent a teremtés, mint a

varrótűk bálja. Ahol a befűzött  
cérnák egymásba gabalyodnak.

Valaki a kígyóra újra lábat varr.

6

Öltözz jól fel. Lent nagyon  
hideg van. Ott tárolja  
a világvégét az, aki felrob-  
bantotta a semmit, jóságos  
merénylő, és az időt, mint

egy átvágott gátat, belenyitotta  
a nemlétezőbe. Jót akart, de  
ide nem jár le. Itt még a  
legdühösebb angyalai is

összefagynak. Nézd azt a kút  
falában. Agyara karnyi  
vastag. A szájából tűz dől,

de az is pirosan belefagyott  
a jégbe. A sötétség, mint

egy bádoglep, a hidegbe zuhan.



7

Nézz ide, a vízen járok!  
Fölfele mész, mint a léggömb.  
Lefelé gurulsz, mint a kőgolyó.  
Előre tartok, mint a lövedék.  
Kár erről vitatkozni.

Nincsenek a nyomaid a vízen.  
Csak a víz ugrott szét  
a nyomaim alatt. Össze lehetne  
gyűjteni őket, mint a kagylóhéjat,

és finom porrá törni.  
Különben te is a vízen jársz.  
Repülők, lövedék, kőgolyó.

Nyomaim terítők a világvége vitrinén.  
A lehetetlen csipkéit lopkodom,

de szeretnék túladni a gyűjteményemen.

8

Nem vízen jársz, hanem  
a befagyott vízben gázolsz.  
Nem gázolsz, hanem megállsz  
a jég tükre alatt.

Egy pillanatra! A semmi  
villanósötéttel exponál.  
De nem látszol a felvételen,

eltakar a tükör, melybe  
rossz felől néztél bele.

9

A párhuzamos falu kút  
szűkebb lett. Ebből Martin  
arra következtetett, hogy vagy  
a végtelenhez közelednek,  
vagy ő lesz egyre nagyobb.

A végtelenhez közeledve  
tehát megnövekszünk? Minél  
messzebb van valami, annál  
nagyobb. De ha ő egyre

nagyobb lesz, akkor egyre  
messzebb van magától. Igyekezett  
egyre gyorsabban mászni.

De sem előtte, sem mögötte,  
sem Švejk, sem saját maga.

Talán nem is erre indultunk?

10

Dante kéne ide. Vagy  
Vergilius. És méghogy  
én veszem át a vezetést?  
Vagy Platón. Vagy egyet  
gyúrni a háromból?

De akkor milyen nyelven  
beszélnének? Talán valami  
ősnyelven, amit még a  
neandervölgyi ember

beszélt. A nyelv: saját  
tevékenységünknek tudjuk  
és bízunk benne. És hármuk

műve: A lakoma – leölt mamut.  
Az eposz – menekülés a medve elől.

A komédia – tánc egy rabnővel.



11

A megrohant és leigázott törzs tagjai nagyrészt már nem élnek. Csontjaik lerágva, tüzük ellopva. De ezt a fiatal, meglepően szőrtelen nőt, akinek

hat ujj van a kezén, senki se meri megölni. Hetek óta táncol a tűz körül. Aludni még nem látták. Pár harcos

mindig hozzásegődik. Nem utasítja el a közeledést, párzás közben is táncol. Nem eszik,

csak levegőt. Nem iszik, csak sötétet. Nem lélegzik, csak tüzet.

Tánc közben szüli meg nyomorék gyereket.

12

A gyerek gyorsan nő. Elfalaztatja a barlang kijáratát. Gátat épít a patakba, vizét visszafordítja a mélybe. Sose nézi anyja táncát.

Az egyik járatban jég nő, mint a rák. A másikban tűz, mint a szélütés. A harmadikban állandó a huzat, mint a rossz belekben.

A negyedikben föld terem, mint a kiszáradt csontban. A pokol négy országa közül kettő elvész.

De a másik kettő igyekszik elfogni a túlvilágra tartó lelkeket,

és ítélet nélkül fogva tartani.

13

A haldokló létmódja a véget-érés. A világ kezdetén először a poklot kreálták. Korábban is voltak dolgok és állatok, de nem volt Isten,

aki saját képükre formálja őket. Nem volt lét, és így nem lehetett kérdést se fölteni róla. Előbb volt az idő, egy őseember tánca,

aztán lett a pokol. És a gonoszság megteremte a jót, mint túskebozót a madarat. A jó fekete gyümölcs,

a leve megfesti az ember ujját, tele van maggal. A születő létmódja

a kezdetbe vétel.

14

Heidegger magára hagyta magát a véget-érés és a kezdetbe vétel sziklái között. A fején világító sisak. A derekán kötél. A kezében kis csákány.

Ahová ereszkedik, talányos, ahová emelkedik, még neki is meglepetés. De legszívesebben nem mozdulna. Múljon el ez

a nem túl keserű pohár. Még ez az édes. Teljes sötétség. Lámpa se fogja. A falak

puhák. De átjárhatatlanok.

A mozdulatlanság, mint egy lift, Martint

az ördög arca elé emeli.



---

15

Talán az utolsó ördög.  
Védett állat. Nem akar  
már semmit. Se igazságos,  
se jogtalan büntetést osztani.  
Nem gondol a régi, rút időkre,

tetszik neki a rendbe tett  
pokol. Tetszenek a kisikált  
üstök. A kimeszelt üregek.  
A villákat használat

közben kifőzik. Nincsenek  
patanyomok az úton. Nincs  
ördöggöpet a hivatalos

leveleken. A hideget szereti  
jobban. Nincs sár. Lelkifurdalással

figyeli, mikor Martin elesik a jégen.

16

Erősebbnek kellett volna  
lennem. Nagyobbnak. De  
túl közel engedtem magamhoz  
Istent. És a közelség kicsinyít.  
Szerelem volt az köztünk

egyáltalán? És most ez szerelem?  
Fogva tart, dolgoztat, nem  
enged meghalni. A hal-  
hatatlanságot úgy használja,

mint egy pisztolyt. Össze-vissza  
lövöldöz vele, bankot  
akar rabolni, pedig tudja,

üres a széf. Vagy épp azért?  
A pokolban érdemi munkát már nem végeznek.

A mennyország bedolgozói vagyunk.

---

Kovács Karolina

## KERESZTEZŐDÉSBEN

Pihenni lehet, amíg zöldre vált,  
adott minden irány.  
Hátrapillantva, még ott látod magad  
jobbról, a Balkán-tábla alatt,  
Sziveri mellett épp gyertyát tartasz,  
és fentről vigyáznak rád a lopakodók.  
Áram híján, szemetek világít egymásra,  
kétoldalról a jövő vízumkényszere szorít,  
de nem adod fel, a szembejövők szeme  
már irigysárga.



## VÉGÁLLOMÁS

Engem már kerülnek az alázatok.  
Szívem mélyére zárva a gyalázatot  
merengek fátyolharmatba  
képzelt késő órákon át, hol vár  
a villanó halálban, villanó magányba  
végzett külön-hűlésként megélt  
valóság, melynek homályán  
végzem újrashullásom,  
ahol már a kéj csak a remény,  
s én perverz megfeszülésemben  
bizonyítom létem, s keresem,  
kiket érdekelnek eredményeim,  
szeszélyeim, s elégeim,  
hogy kitisztuljon a lét,  
ahol láthatom, miként forrnak  
mellszőröd ájtatos ősz  
szálai számra, mikor nem kell mondanunk:  
bocsánat.

## VAN EGY ÁLMOM

van egy álmom  
mindig visszatér  
és kristálytisztán látom  
tágas kerthelyiség Pestbudán  
az asztaloknál búsképű férfiak  
ingujjra vetkezve kortyolják  
az olajos ízű jó erős kávé  
pipáznak sokféle édességből szemezgetnek  
a sorok közt néma nők haladnak  
egy vén kalandor egyikükre paskol  
a hó nagy pelyhekben hullik  
a forró barna lébe sisteregve fullad egy-egy pille  
jégszem  
a szőke hajkoronákra dérlepel rakódik  
deli katonák lába sárgás hókásába himbál  
napokig hetekig zajlik  
zúg gyorsul fejemben a film  
már nyakukig ér a fehér massa  
mikor eszembe jut valami más  
valami szebb kép

négy óra múlt  
a lányka elment  
bakancsnyoma szürke város  
házsorok közt hömpölyög  
száz csatorna szennylé  
fájó kezeim pirosra dörzsölöm  
s összebb húzom magam ha még lehet  
négy óra elmúlt  
párás leheletként száll el  
száz gyilkos  
indulat



## A MASZK ALATT

Az őszi füst  
kesernyés szagát  
anyám hajába fújta  
lásd, az alkonyat.  
Félig-kész szavak  
bennünk lapulnak  
s markukba dörmögnek  
a hallgatag fák.

Anyám haján  
alszik a hajnal.  
Ma nem kelt fel,  
mint szokott.  
Róla a színek  
mind elsiettek,  
a kihűlt helyek  
úgy konganak.

Tűzön táncol már a lélek...  
Virágzol hűtlenül, mint seb...  
Elkészültél,  
zsinórom szaggatod.

Üres kezed  
csügged az ágyon.  
Az idő elhagyott  
– hűtlen barátod...  
Ott csapong a tegnap,  
hazug szárnya  
hol simul, hol elhagy...  
Szavak csukódnak  
csoportban veszve

---

...benned a csendek  
mind sebesek.  
A maszk, mi lélegzik  
helyetted  
elfedi arcod  
s én izzadok  
a maszk alatt.

Nem jön a szó  
és küzdesz érte.  
A tudat a tűzön jár...  
foszlányokban.  
Sebzett árkokat  
rejtész,  
paplan a tegnap,  
de az is elhagy.  
Hagytad az időt  
utána szállni,  
mely rajtam is  
úgy átgyalogolt  
s most árnyékom  
fekszik az úton.



## DÉLI FÉLTEKÉN

tekintetem nyeli a bronzbarna arcokat  
míg napbarnított orcám nem lesz  
sorsukat tukmálják rám bennszülöttek  
s nem kérik cserébe cigánysorsomat

őslakosok ütőerét mégsem érinthetem meg  
kinyújtott kezem vakító fényt markol  
hol ér véget az óceán s hol nyeli el az ég  
sápadt kezemből arany homok pereg

terítsd mellém élted a homokba  
mesélj csupaszín koralligetekről  
elég kósza szellő vagy tétova ár  
a természet élted lágyan nyaldossa

pereg ránk sugarak olvatag heve  
lángalak parázs szeméről mesélj  
hordjam testedre kagylónként a vizet  
vagy merüljünk hús áttetsző tengerekbe

## TRAVEL CHANNEL

bölcsen szétomló homok  
benne a kő forog, forog  
rajta hosszú barna kéz  
nyugszik, sötéten  
omló tekintete elréved,

ő nem a kőre néz.

csiszolatlan, fehér vászon  
adja a komplex jelenet keretét  
– speciális anyag –  
évezredek technológiája  
vasárnap délutáni  
zapping,  
torkos időmúlás tárgya

ő nem nézi a követ.

itt kavar csupán  
a felismerés:  
'van benne valami misztikus'  
kezünk mozdul finoman,  
a távirányító felé néz

hosszú falak közt  
elmentett file-ok.

magas házakban, magas ágyakon  
magas minőségű monitorra  
meredve majszolunk  
egy trendy,  
ízlésesen tálalt világot

*Budapest, 2003. január 31.*



RECITATIVO

Poharak szájáról a tompa  
fényt, a lámpák sárga trapézait  
este, férfiakat és nőket, a  
pesti oldalt: eltettem örökre,

a mozdulatot, ahogy rézsút  
felemelkedik az asztal túl-  
felén, kézfogáshoz, s mint madarak  
simulnak drótra, faághoz, ha-  
joltunk rossz ital fölé, figyeltük

poharak száján a tompa  
fényt, a lámpák sárga trapézait  
este, férfiakat és nőket a  
pesti oldalon,

s mint részeg éjszakán az értelem  
kihuny, elmondom, míg ésszel  
mondanom lehet: köszönöm, hogy  
álmodni a sors nekem  
benned készített fekhelyet.

## VALÓSÁG-SHOW

Legyen köztük vízszerező,  
káromkodni: záporos ő,  
legyen zongorahangoló:  
tölcsér-fülű, görnyedt manó,  
legyen víg hentes, vérekes  
szemű, kacagjon mélyeket,  
furmányos szomszéd úr, aki  
kutyádat majd megmérgezi,  
szent énektanár, kit soha  
nem bánt, hogy hamis kórusa,  
fensőbbes nagyasszonyok,  
kikből a kultúra potyog,  
legyen ábécéslány, kerek,  
kitől jól jön még egy szelet,  
legyen könyvelőnő, aki  
számládat tisztába teszi,  
viccet mesélő haverok,  
kikkel a sört gurigatod,  
koldus, akitől röhejes  
pénzért kis jóságot vehetsz,  
legyen egy ház, hol mindegyik  
békében meghúzódhatik,  
vagy épp egymásnak ugranak,  
feledve, hogy ők egy csapat,  
és gyűlölködnek rémesen:  
ez a ház a fejed legyen



## ZSONGLÓR

Megállni fent, ez kell neki:  
ne essen semmi meredeken.  
És sehogy se. Épp csak legyen.

Most kéne beszólni neki,  
hogya már tárgynak használ –  
akkor legyek a labdád!

Hogy rontson, azt akarom.  
De visszahúzódik az alkalom,  
alkaron a véraláfutás.

---

L. Simon László

## FELTŰNŐEN ELINDULT

feltűnően elindult valamerre

\*

a háttérből figyeltem  
meglestem  
a táncát  
bokája kecses ívét

egy pillanat alatt lett világhír ű  
miként magam is  
nyüzsögtek körülöttünk a paparazzik  
sosem értettem  
miért érdekes egy tudós magánélete  
akit csak a hosszúszárnyú bálnák  
titokzatos éneke érdekel

a környéken laktam  
a háttérből letölthető keretek között  
életmódkutatással foglalkoztam  
a himalája óriásait tanulmányoztam  
ők lopták el az ég egy darabját  
a kasmíri kék zafír alapanyagát

indiába költöztem  
a maharadzsza kincstárnoka  
és udvari ékszerésze lettem  
muzulmán vallásom miatt  
azonban korán elüldöztek  
titkos zafírgyűjteményem  
egy denevérbarlangba rejtettem  
ahol mindent fél méteres ürülék borított



---

új munkahelyemen  
halottak feltámasztását kíséreltem meg  
múmiákat klónoztunk  
áldozatokat mutattunk be

új hadseregem 540 ezer főt számlált  
katonáim sokáig kitartottak mellettem  
először akkor csalódtak bennem  
mikor nem fogott rajtam sem a golyó  
sem a kard  
halhatatlanságomat nem tudtam titkolni  
s rejtett kincsem híre  
katonai kudarcomhoz vezetett

a háború beszüntetéséért harcoltam  
inkognitóban a békéért küzdők táborához sodródtam  
statáriumot állítottunk fel  
személyes kivégzőosztagom elé küldtem mindenkit  
aki elutasította a béke lehetőségét  
közben megnősültem  
hét fiam született egyszerre

termékenységünk lelki örömet  
okozott családi környezetünknek  
de én csak a fürdetést élveztem  
azt a disznóvágáshoz hasonló rituálét  
ahogy a kellékeket sorba raktuk a pelenkázón  
miként a késeket és a bárdokat a teknők mellett

megjártam a polgárháborút  
lebombázott házak sorát  
és szétégett emberek tömegét láttam  
egy elnyűtt kabátban jártam a várost  
tetteimet életemben először  
határozottan a sötét erők irányították  
élet és halál között lebegtem  
ami adottságaimat tekintve  
kegyelmi állapotnak tűnt

---

valaki csinált egy fényképet rólam  
egy dagerrotípiát  
mindmáig ez az egyetlen hiteles portrém  
ez látható minden iskola falán  
tankönyvben  
és templomban

fekete inget húztam a barnára  
politikailag korrekt eszméket hirdettem  
újra elnyertem a tömegek kegyét  
anyám ekkor lett öngyilkos  
kitaszított  
elkárhozott lelke figyelmeztetett  
ideológiáim ürességére  
az ideológia fölöslegességére  
az erkölcs  
az erkölcsből fakadó általános értékrend fontosságára  
isten nagyságára  
a szélsőséges körülmények túlélésének lehetőségeire  
a jövő kiszámíthatatlanságára

ebben az időben állandóan bőrcsizmát viseltem  
szolgáimat nyakukra kötött láncon vezették elém  
titokban félttem és szégyenkeztem  
ugyanakkor a félelem és a szégyen örömmel töltött el  
hogy mégsem váltam teljesen gátlástalanná

hosszú és nehéz volt ez az út  
de tévelygéseim után újra megtaláltam  
a helyes irányt

\*

ma este tojásos rántottát tett elém a nejem  
tegnap nokedlit ettem  
minden íz anyámra emlékeztet  
az is  
ami nem hasonlít semmire





Balázs János: A jövő világ urai (olaj, vászon, 62x71 cm)



## FÉLREÉRTESZ MINT...

félreértesz mint nagy tudósok a viccet  
a ne haragudjat a nem lehetre kár  
a borból egykor így csináltak vizet  
de akkor ott még minden helyreállt

igaz egy szűken mért galád kis id őre  
de itt most rögtön mohón végleg változott  
gárdánk halvány véltnek hitt el őnye  
hirtelen csúfos hátrányba csapott

át meg át rendezek egyfolytában hidd el  
csak tervezet és helyzetek terén  
mérek várok kezemben kilinccsel

készen mindenesetre hisz ismersz mer' én  
így vagyok vágva vésve beégve  
más mondatok elvárt de nem jöv ő helyén

## MULATSÁG UTÁN

Fekete vonaton utaztam az éjjel,  
senki sincs, illat sincs, hol vagytok, mért hagytok?  
Feketén robogó fekete lobogó,  
fekete lobogón utaztam az éjjel.

Őrült robogása száz ló dobogása,  
odvas fogaikkal meg akarnak enni.  
Növényevő állat, nem élhet az mással,  
legelők zöld vérű, zöld húsú fiával.

Kéményének bűze cigaretta füstje,  
elborítja arcom, könny szökik szemembe.  
Olyan, mintha sírnék, adj bort, hadd mosom ki!  
Borban a vígasság, lemossa a könnyet.

Bor a fűtőanyag, az hajtja előre,  
túl gyorsan zakatol, végy vissza bel őle!  
Veszek még, ha kéred, hajtsd fel, szól az ének,  
táncolj, édes testvér! Kik vagytok? Elhagytok.

Tovaszállt az éjjel, elhalkult az ének,  
gördül ki a mozdony, záródik az ajtó.  
Én vagyok, bent vagyok, hogyan meneküljek,  
fekete vonatból élve kikerüljek?

Amerre csak szállunk, letörnek az ágak,  
fűzfavessző hajlik, csöndes tóba hullik.  
Szürke hullámok közt, fagyott hínár alatt  
sötét iszap rejti a régvolt ágakat.



---

A kerek mezőkön acél füvek nőnek,  
vasparipa legel füvet a mezőben,  
fémszínű gyomrába bezártam magamat.  
Várj csendben a mélyben, kint úgysem hallanak!

A folyó kiöntött, görgeti a rönköt,  
rozsdá fog a fémen, tompul a kés éle.  
Kinyílik az ablak, fény tör a homályba,  
friss levegő ömlik a dohos szobába.

Elfoszlik a kárpit, megnyílnak a rések,  
szétfolyó vasfallal olvadnak a gépek.  
Egy könnyű szél kel a nyári dombok alján,  
s elfújja a mámort, mint hajnal az álmot.

---

Zsávolya Zoltán

HA NINCS IS ÍGY...

*Tudja, Akinek*

Balfék: az Irodalom – „visszavár”!  
Nem is taszajtott ki soha...  
Áskálódásodnak hát nincs oka.  
Jajj, litterátus Escobar

ne legyél, kérlek; oly sivár  
a sértődöttet játszanod!  
Kokainbárós élv-tanod  
ne nyögje elmélészi vár,

mely könnyűségtől reng, ropog  
s leomlik végül (mert üres).  
Mardos netán mérges topor-

tyánféreg? Húzz, ügess  
el tőle *erdélyiilt\** fokon. –  
HA NINCS IS ÍGY IS ÍGY VAN EZ.

---

\* Vö.: „Martinuzziak kora jött újra.”



---

Kiscseri Mihály

## CSOKONAI MINDENNAPJAIBÓL

### *I. Thanatosz demonstrátora*

Halott után – e világért spion – kutakodsz  
          (gyászbeszéd harmadnapra!) él űk körében;  
Lelket – otthon – találsz helyette a  
          halálraváltak lélegzetvételében.

Nyúlsz kínált borodért:  
          sose tudod meg, kiért nyeled, mint  
          érintett titkos szeret ő a könnyet,  
Bámész tömegben, lakodalmas menet közeledtén.

### *II. Megfutas közben*

Ezúttal se – ma se! – akartam  
          látni  
az elhunyt viaszkezét-arcát.

Begyűjtöttem már napokkal  
          előbb  
ki volt-lehetett, ami maradt.

Hogy jó ember, a legjobb  
          talán  
„nekünk – biztosan – a leg...”

Az üres bal nadrágszárra  
          tévedt  
– okkal?, véletlen? – tekintetem.

Laffogott bennem a fantom  
          fájdalom.  
Ami még hiányzott: ráleltem.

Csak az a..., az a...  
          kimeredő,  
következetesen továbbnöv ő orrlikszörzet –

ABSZURD

Apámnak is inkább a szerelmet kellett volna  
megfojtania anyám helyett,  
addig szorongatni, míg utolsót nem rándul,  
majd kicipelni az emlékezet erkélyére,  
és a mélybe vetni,  
egy darabig nézni még,  
ahogy körülállják, megbökdösik, ment őt hívnak,  
aztán becsukni ajtót, ablakot,  
és Mozartot hallgatni,  
egész a csengetésig.



## A MEGFAGYOTT SZERETŐ

Alszik. Barna volt.  
Visszatérő mozgás: sóhajt.  
Ráncos gyermekarc, befejezetlen.

Bámul rám szénanyoszolyájáról,  
vörösen és szárazon.

Október elején „járok”. Esik.  
Mind több az alvástanan éjszaka,  
mind kevesebb a napfény.  
A levegőben ritkul a füst, egyre több  
az ismétlődés.

Falevelek kavarnognak a magasban.  
Por. Egy szokatlan dallam  
úszik a távolban, csillog;  
talán kék, talán,  
ha jobban meggondolom, egyre  
ugyanaz a ritmus.

Az asztalon fénykép,  
lehelletek, arany alsóruhák; egy  
*bevágott köröm* emléke, s egy másik  
lábfej, rajta a néma ezüstben  
keresztülsétáló hold.

Fehér tekintet metszi végig  
az ég fekete vásznát.  
Aláhull, könnyű vízcsepp a nyolcadikról.  
Két év telt el.  
Mondják, fájdalomtalanul.

## NEM BIZONYÍTHATÓ

Rátalálni már nem tudok,  
kárba vesztek a lábnyomok.  
Égig nőök, mint évekig  
szívben érlelt halk gyűlölet,  
végezetül még eljutok  
kertem mögé, akár a kés,  
vagy fájdalom a kés helyett

Hiába a vésett törzsek,  
estéimbe álmok törtek,  
bár már fogyó rémülettel  
váltok szót az árnyal, aki  
ablakomon bekönyököl,  
és meséli, hogy valaki  
ólálkodik házam körül

Látható kárt nem okozott  
csak kertembe ködöt hozott,  
csak hullanak madaraim,  
csak lovaim vesztek oda  
és almáim húsa aszott.  
Történhetett véletlenül,  
erőszaknak nincsen nyoma,  
csak egy kés a kertem mögött  
és egy árny, ki bekönyökölt,  
hogy rigóim mind temetetlen,  
kertem összes szép virága  
átvált szürke szuvas színre.  
Csak a napfény sárga sávja  
keskenyebb és szűróbb egyre



ASDF JKLÉ

as  
ha főlegyenésednék

piy  
egykedvűen pengethetném a villanypózna húrjait vagy

jkl  
csöndben elvehetnék egy füstkarikát a mindenségből

égh  
lehetséges

á  
gubbasztok  
egy sehonnansékhová lépcső sor tetszőleges fokán

oóú  
ha hátranéznék

öüő  
láthatnám a szokásoská vaskosodott rossz mozdulataim  
szegélyezte szűkülő utat

mün  
próbálgatom ha előre néznék

wbc  
láthatnám a szokásokká vaskosodott rossz mozdulataim  
szegélyezte szűkülő utat

qux  
nem jön ki semmi ha oldalt néznék

df  
láthatnám a szokásokká vaskosodott rossz mozdulataim  
szegélyezte szűkülő utat

ier  
rakosgatom  
a magány harmincöt követ

## VALAMI INDOKLÁS FÉLE

nem is tudom miért csinálom ezt Kedves  
ezt az írást magának de előbb-utóbb majd csak  
elmondom  
talán a bizonytalanság talán a bizonyosság hajt  
újra meg újra a rátalálni vágyás  
ha nem magamra hát magára  
kellenek a foghatatlanul valós dolgok  
mikor minden egy irányba húz  
legföljebb néha megáll mint jó söröslő  
kocsma előtt megáll és vár és rám vár  
s még azt is döntöm el hogy visszaszállok  
vagy nem de ez mondhatni már determinált  
vagy így vagy úgy angolna-valóság  
s ha semmi sem vágyik az alkalmazkodásra  
jól van ez is ne legyen közép más  
ne kelljen az igazodás a fővetés  
legyek én a mondó s maga Kedve  
a mindig megszólított ki vonzza a szót a sort  
kizárólagosságra törekszik  
és azt mondja mi eddig volt nem volt semmi  
mi utána van nem más csak lenne-lesz  
mi létezik az kocsma söröslő  
részeg kocsis a bakon



---

Sárándi József

JÁMBOR ÓHAJ  
(részlet a *Sírversek a porban című ciklusból*)

Mostanában gyakran gondolok  
a temetőre s a cúgos hullaházra  
hol éjjelente kóbor macskák  
lakmároznak a tetemekből

Próbálom kihagyni a bitangoló páriákat  
odázva költözésem a káposztáskertbe

Felellenségeim irgalmazzatok!

TENYEREMBE VESZEM...

*(Konklúzió. Avagy jótanítás  
kocsmaasztalnál hengegő férfitársaimnak.)*

Nem tudom, más hogy van vele,  
de nekem  
hajnali szeretkezés után  
mindig csomós a nyál a számban.

Elnézem, ahogy  
mellettem fekszik elégedetten,  
félíg lehunyt szeméből  
csillagokat sziporkázva rám.

Ilyenkor úgy érzem,  
köpni kéne,  
és hagyni a francba  
az egészet.  
De felrémlik bennem  
apám, anyám...

Így hát vállgödrébe  
fészkelem magam,  
tenyerembe veszem  
duzzadt mellét –

végül is  
oly mindegy már  
az én koromban,  
hogy mikor  
és ki mellett  
hajt csírákat belőlem  
a beletörődés  
és a nem-lét.



## ÖNKÉNTESEKET TOBOROZ A HAJNAL

Azonosításra vársz rosszkor és rossz helyen könyörögsz  
egyre szürkébbek a tömbházak száraz virágok alszanak  
repedező vázában legyintésedtől semmi nem változik  
legfeljebb az ablakban elmaszatolt alak fagyott arca rándul  
öklök hadonásznak megvan a válasz itthon vagyok

szándékosan szabályosan kopog az eső a kockaköveken  
indulni kellene önkénteseket toboroz a hajnal megyek  
Albert Camus is velem jön taposóaknákat kerülgetünk  
dolce vita reggelre lábaink elkopnak megismételhetjük  
hétköznapi csatáinkat fogunkhoz kristálypohár koccan

merőben más szemszögben értékelnénk az egészet hullámzó  
csípőd árnyékában szokványos lenne tagadhatatlan de ki gondol  
erre utóvédharcok közepette pulzusod lüktet tömeg közepén  
különösen szeretkezne az ember hogy átvészelve a magányt  
látod ennyire egyszerűen túlélni néhány pillanatot virrad

hamuszürke arcok jönnek szembe ismerősként emelik  
meg kormos sapkájukat a házak elköszönnek felsebzi  
hátad egy zuhanó madár csőre vigasztalanul sajog így telnek  
napjaink felrázod kővel megrakott párnád kielégülten lefordul  
rólad a sötét szinte pirkad kezdődik megint suhanó idő

## MAGAM MENTSÉGÉRE

*a forgás ama dátumába értem,*  
hogy ami nem hajlik, az törjön is el;  
ahol él a kék szín, szűrös szemmel, és ahol rokonai,  
a vég nélkül munkált illetan.

felelőtlen mozdulatok, vértelen sok harc;  
*s az én háborúságom szakadatlan,*  
*nem tágitok semerre, nem is kívánok,*  
*hisz ha kínom édes, a halál számtalanszor ilyen édes.*

szerelmes voltam egy életbe,  
*mikor mindannyi mennyből vágy esőzik,*  
és szarrá kalapálja az embert,  
ami volt, és ami nem lehet soha.

*akkor is, ha életem tart örökké,*  
legyen ez az én tavaszi futásom;  
*belényugodtam, viselem örökké,*  
szerelmes voltam egy életbe.

mire meglenne valami, én unok rá. vagy mégsem?  
nem nagyon akarok többé hátranézni.  
szerelmes voltam egy életbe,  
de már soha; sohamár.

megtettem minden tőlem telhetőt,  
szerelmes voltam egy életbe,  
de előfordul, hogy kevés az a minden,  
ami egy embertől kitelik.





Balázs János: Házarcok koponyákkal (olaj, vászon, 61x67 cm)



## MINT AHOGYAN KÉT FEJ...

Mint ahogyan két fej összehajol,  
csillámló füvek zengenek,  
zsibong a boly,  
rá kis ágat tesznek keresztbe, nézik,  
hogyan tolong, próbál, áll meg, s tovább halad,  
keres, néz, szimatol,  
külön-külön, de együtt sereg,  
mint egy maroknyi fény,  
s kit ujjadon futtatsz, kit csak figyelsz,  
el is felejtéd őket,  
mégis törődsz mindegyikkel,  
azt, hiszem, hogy én  
így vagyok veled,  
mint eleven tekintet,  
s hogy nem is tudom, melyik vagy te és én melyik vagyok,  
hogy te zsibongsz, tolongsz, megállsz, szaladsz,  
vagy én kutakodom,  
vagy nem is,  
de látnak minket?

Mint ahogyan két fej összehajol,  
Ki talált ki, vagy kik találtak ki minket,  
Hogy lehet ilyen összekapcsolódó két tekintet,  
Mintha még soha, sehol, semmikor...?

---

Horkay Hörcher Ferenc

## GONDOLATOK A HUSZADIK SZÁZADRÓL

*Vörösmarty-parafrázis*

- Első hang:* *Téli éj.* Lepusztult. Vidék ez, amerre ellátsz,  
se fák, se bokrok, száraz hideg töri meg  
az élők ellenállását. A föld megfagyott.  
Az élők lármája elhalt. Csak az Idő kereke  
zakatol tovább. Távoli tájakon tompa dübörgés.  
A fegyintézet örök őre újabb körére indul.
- Második hang:* Ez itt a Läger. Fogoly vagy, szökésre  
nincs esélyed. Hová tűnhetnél el az  
őrtorony körbesöprő fénye előtt? Emlékek  
foglya vagy. Ami legjobban hiányzik,  
arra a Szeretet túl nagy szó. Szíved  
kamrájában pislákoló fény: *angyal érzelem.*  
A túlélésért verssorokat mondasz fel magadban.
- Harmadik hang:* A foglyoknak szavai sincsenek. Az ember  
a Pusztulás kézjegyét silabizálja, de az Írás  
olvashatatlan. A foglyok némán hordják  
horpadt mellkasukat, csontsovány végtagjaikat.  
Lélegzésük kapkodó, zihálnak. Hibát hibára  
halmoznak. Testvérek a bűnben, egymást se  
kímélték, most együtt egymásért vezekelnek.
- Negyedik hang:* *Szagáról ismerem meg az állatember  
minden bűneit.* Aki él, vétkezik. Pedig  
a Bűn sűrű, sötét éjszaka, csapda,  
a Bűn magánzárka, rideg börtöncella,  
bezár, magába ölel, felfal.  
Honnét és hová menekül a fogolycsapat,  
*Ixeion böszült vihartól űzött kerekén  
örvény nyomorban, vég nélkül kerengők?*



- 
- Ötödik hang:* Mindig ugyanaz történik, ugyanúgy.  
A múltból nem tanulnak. *Hamis bírákat*  
választanak, *zsarnokokat* támasztanak  
maguk közül. *Irtózatosságság mindenütt.*  
Egy tál lencséért odadobják elsőszülötti  
kiváltságaikat. Valóra váltják legvadabb  
vágyaikat, ledöntik az utolsó tabukat.
- Hatodik hang:* Az ember bosszúálló állat: nem képes  
megbocsájtani *tévedt, sujtott embertársának.*  
A nemzet legjobbjait áldozza fel értelmetlen  
háborúiban: legyenek *népboldogító eszmék*  
*vértanúi.* Felbátorodott vámszedőink *az*  
*isten képét szíjjal ostromozzák.* A templomban  
idegen isteneknek áldoznak fiatal úszót.  
Hová menekül ez az eltévedt, szomorú faj?
- Hetedik hang:* *Ember vagyunk, a föld s az ég fia.*  
Nélkülünk e Táj lakatlan, az Idő  
céltalan. A múlt hordaléka lassan  
könyvek lapjain gyűlik fel, közös  
képzeletünkben nemzetté áll össze az,  
ami századok óta zajlik, hull, összecsap.  
Földtörténeti korszakokkal tagoljuk  
történetét néhány egymást követő, tétován  
tévelygő nemzedéknek. Napra nap,  
viseljük lemoshatatlan identitásunkat.

---

Horgas Béla

## A KÖLCSÖN KAPOTT HEGEDŰ

egy másik este Heifetz hegedül és tíz meg tíz  
ujjbegyedig fut megbizserget befejezetlen életrajzi regény  
a kölcsön kapott hegedű apád állomásfőnök barátjától  
tokja szétesett kimustrált klottgatyából varrt anyád zsákot jól mutatott  
a fakazetta mellett iskolából jövet Kadarkúton '50-ben kővel bélelt hógolyó  
zúzta be

a hegedű hátát s most mégis mintha azzal játszana itt H.  
mintha te volnál az én vagyok tizenkét éves hatvanhárom  
szól a hangszer érzelmes fájdalmait minduntalan kibeszél ő magába fojtott  
félelmeit a sötétségtől eljátszó istenség hajtogatja időtlén panaszait húrjain  
és nincs benne semmi meglepő hogy bénán előrebukva-meredve lesnéd  
most mi következik mert tudod várod és valóban az s ha mégis van  
kiszámíthatatlan ha a kölcsön kapott s fekete rongyban beszakadt háttal  
örökre elnémuló hegedű századszorra föltámadó történetében  
mint egy légvételeidet visszaszorító versmondattal hasítékán át  
újra bekövetkezik ha képes megtörténni megint  
hát azért csak mert itt és ma este következik be: hozzáadódva él  
s minden múltat megrezdítve mint fordított ősrobbanás visszahullámzó a  
kezdetig  
s a november estének így ad ésszel mérhetetlen egy hajtűkanyarral mégis  
odarántott távlatot hogy ráhangolódva álm-hulltáig találgass tákolj  
feltételezéseket



---

Tandori Dezső

## ANTICHAIKUS APOLGÁRPUKKASZT ORZÓ

(Az *Archaikus Apornó-Torzó szolid változata*)

*In mem. R.M.R.*

*Für Vass Tibi*

(*ad notam: „Előzuhany kötelező”, Bereki I. T., Berekfürdő, 2002*)

Nem ismerhettük hallatlan lábfejét,  
melyet megmosott minden szent időben  
egyszer, és bütykeihez kegy- és vegyszer  
nem tapadt, de pattintván levetette  
magáról a fuszeklit és a rút sarut.

Nem ismerhettük dús visszereit,  
sípcontja velejét, s kiket ebből  
nemzett, fényes térdeit, melyeken  
kiterítve a rossz-művészfiúkat-lányokat  
üdvözülten fenekelte a jóra.

Nem ismerhettük, hányra áll az óra  
két combja tövén, e közön, hol közöny  
sosem honolt, és dús bozontja  
felett hol gyúródeszka-kemény volt a has,  
hol lógó, csípő-csupázó pocak.

Nem ismerhettük márvány mellkasát, mely  
méhbozontként is bodorodva felleg-  
dudorgott, és vállán akár ha helynek  
kínálkozott volna megannyi bolygó számára  
a só-, bors-, paprikatartó iszonyú csontok ölén.

Nem ismerhettük kidudorodó art-erekkel  
jeleskedő nyakát, melyről a kötelek  
– lásd lábfejről saruk – csak úgy  
szálltak el, és a fentebbieket sem  
tiló vitte a Nagy Ismeretlenek Ántizatóba.

---

S bizony, itt kell szót ejtenünk róla,  
hogyan roppant feje az egyetlen, melyet  
ismertünk. Messziségekbe szegez ődó,  
reménynek ellene-szegülő éles állát,  
e fantomasit, száját, e fanturgatót,

orrát, e megpurgatott fintorgatót,  
felfútt pofáját, mely mint két kis valag  
durcája, válaszolgatott a pufók keruboknak,  
szemét, mely szilvakék volt és tikfaeres,  
szemöldökét, mely verdesett szelekben,

két fülét, mely zubolyian számárlott,  
űrséták hangjait őrzé, és homlokát,  
melynek szűkén szűkre lecsalt fáskosarak  
révén szerezhető, elfröccsözendő plusz-  
borravalók gondolata einsteinzett.

S ismerhettük boltos koponyáját, a fejtet őt,  
hol koszorúkra támaszkodva a Semmi  
tetőzött, Himalájánál magasabban,  
koponyája boltját, igen, mit levitt  
megannyi istenadta terv és gondolat,

lerepítette, mint egy anatómiai lecke  
alapelemét, igen, a koponyatet őt,  
ismertük, tudtuk, hullt maga elé,  
hulltak belé esők, de mikor vett lábvizet ő!  
S innét kezdhetjük bütykeivel újra...

Ő jár velünk örök kört, soha nem múltot,  
legföljebb a polgár olykor nem pukkan,  
s a művész jobban teszi, ha meg se mukkan,  
ha vén, hát abban bíz, hogy e világban már  
keveset kell néki, ha fiatal, hát az maga egy világ még.

U – U – U – U – U – U – U – U – U – U – U – U – U –  
„De bármint övezzenek anyaszülten,  
előzuhanj! – kötelez ő e Körben.”



---

Kukorelly Endre

## VALAMIT LEPECSÉTELT AKKOR AZ A SZENT

Egy jókora, elhagyatott állomásépület.  
Túl nagyra tervezték. A homlokzat fölött  
az állomás neve, néhány betű hiányzik.  
Az ablakok befalazva. A pénztár rácsai

mögött nyers téglafal. Itt fontoskodtak egykor  
eladók, állt a korlátok között sorban a nép.  
Málló falak, alul, amíg fölérsz, körben  
ügyetlen irka-firka, piros, fekete.

It benn, emlékszem, ült egy kalauz.  
Vagy jegykiadó. Ült egy vasutas este  
a sárga íróasztal-lámpafényben. És vettél  
végig egy kiegészítő jegyet 7.50-ért.

Valamit lepecsételt akkor az a szent-  
istvántelepi vasutas. Beírt egy könyvbe.  
telefonált, állítgatta talán a szemafor.  
Volt szemafor. Volt szúnyog is. Nyár közepi

nagyon erős tücsökzaj. Mentek be  
a szüleim, utaztak Budapestre.  
Köszön neki az apám, vesz két kiegészítő jegyet  
végig. Vasárnap este van. Mondom, van vége is.

## SZÉP CSERNELYI CSALÁDTÖRTÉNET

Ha tudnék valamit a rokonaimról,  
legalább pár mondatnyi kincset,  
hogy mikor és honnan jöttek ide,  
vagy hogy itt nőttek ki a földből,

ha csak egy-két dolgot megtudhatnék róluk,  
hogy könnyű volt-e nekik ez az élet,  
vagy csak annyit, hogy merre áll a házuk,  
hogy nevezték magukban a feleségüket,

hogy hívták a gyerekük és az unokájuk,  
tudtak-e apámról, anyámról, rólam,  
gondoltak-e egyedül maradt nagyanyámra,  
ha ő nem is gondolt soha rájuk,

és hogy mért szakadtunk el a nagy családtól,  
ki kezdte el az egészet, és mért,  
min veszték össze, a kis, rozoga házon,  
vagy a talpalatnyi, szétszabdalt földeken,

vagy csak, amire apám is, én is hajlamosak vagyunk,  
egyszer csak nem szóltak, nem üzentek többet,  
a kapuból is bementek, ha meglátták egymást,  
és csak egyszer mondták a gyereküknek, hogy az is rokon,

de már nem dolgoztak együtt a tavaszon és az ősszel,  
a bányába is másképp jártak aztán,  
s valahogy elhitték, hogy rosszba lettek,  
és békülni egyik sem akart, mert nem ő volt a vétkes,



---

hogy távolodtak el azok a rokonok,  
a világnak melyik szegletébe mentek,  
miért bújtak el egymás elől a vének,  
csak hogy köszönni se kelljen,

ha tudnék legalább néhány szónyi kincset,  
neveket, városokat –  
de nekem nem maradt ebből az ágból semmi,  
csak elvarratlan rokoni szálak, ismeretlen családtagok.



Balázs János: Pécskődombi viskók kék színben (olaj, vászon, 63×76 cm)

## PORHÓ SZITÁL

Nem hívsz, nem is szólsz, szívedb ől porhó szitál,  
nem nézel, üzenet sincs, csak a sajnálom  
ereszkedő hangsúlya kattan, megrostál  
két szót ajkadon: azt az egyet is nagyon,  
vízjelt égetve földbe-testbe-lélekbe,  
gondot, taszítást, tövist s koszorút, önzést  
valakiért és valamiért, keresve  
téged, óh, kedves, tűrni egyetlen szóért,  
megőszült télben várni, lázban, szótlantul,  
mennyi tévelygés, mennyi ny űg, retesz és zár,  
a sajnálom siralma sért, vág, üt arcul,  
jégköpenyt rak vállamra, húz, kopog, bezár  
egyetlen képet, ahogy az utca megfordul –  
intesz: az óra ketyeg és a kép megáll.



## FÉLBE MARADT MONDAT

egy félbe maradt mondat  
rejtőzködik a behúzott  
szárnyú szavak és ellopott  
igazmondás ösvényén

– valami nagyon elkésett...  
önnön romjaink alatt  
nappalok csörömpölnek  
mint betört ablakok

örökkévaló félelemben  
forgolódnak a csillagok  
szavak szuszognak – *papír-*  
*lapokra deportálva élünk*

## AMORGOSZI SZÉLSZEDŐGÉP

teleírja a földeket  
és a tengereket  
versbarázdát szánt  
a reménytelenek  
a hitehagyottak arcára  
születő és kihúnyó  
csillagainkkal központosz  
számítógépeink kép-  
telenek követni kódjait  
az írástudatlanok  
vidáman olvassák  
szeszélyes üzeneteit  
halottak hantján honol  
közmondásaival gáncsoskodik

*Veszprém, 2002. november 29.*



## IMA JELENIDŐBEN

Attila,  
a nyikorgó kosárra kérlek  
maradj közöttünk  
ordasok az eszmék, kevélyek  
hitetlen lett életünk

gyűlölet-dinnyehéj úszik az árral  
okos tekinteted szelíd  
engedd, kibéküljön ki-ki saját magával  
hogyan megsejtsük az ember álmait

hisz az üveggolyó már elgurult  
kézfejedon a föld barázdái  
és tövigkalászos a múlt  
mit nem merünk bevallani

harmadnapja csattog a kín, esteledik  
hiába ég bennünk a láz  
legyél mindörökre a Hetedik  
kristályablak, mely éhünkre vigyáz

ne vess le nyakkendőt, gallért  
oly szálnalmas minden kopogtatás  
visszük a kereszted, mit az idő ránk mért  
iszapos feltámadásban fáj a járás

gyermekéiddé pörös száddal tettél  
és mi tüzes tűzben várunk  
de hűvösebb itt, mióta elmentél  
mert önmagunkkal szemben állunk

tejfogunk erőtlen a harchoz  
szavainkon túl vagy izzó parázs  
félelem nélkül végy magadhoz  
aludj velünk el szépen Kis Balázs

## VASÚTON

Mindig szerettem hallgatni  
a fémes, ritmikus kattogást,  
s a homályos ablakon át nézni,  
amint futnak a félredőlt fák.  
S láttam a párhuzamos sínpárok  
mellett, hogy a kavicsos homokba  
fulladnak a kifakult,  
poros virágok.  
Még pár másodperc, s már olyan volt  
mintha ízekre szakadt volna szét  
minden, ami egész;  
s csak az agysejtek hálói között  
rögzült az összemosódott kép.  
Becsuktam a szemem, s mégis láttam,  
hogy rohan velem a fölperzselt táj,  
a kontúrt vesztett, tüskés bokrok,  
s az ablakhoz verődött koppanó ág.  
Eszembe jutott, hogy gyerekkoromban  
egymással versenyezve, mezítláb  
mentünk a fénylő síneken,  
talán nem is csak játék volt ez,  
hanem a borzongva meghívott  
és legyőzött félelem!  
Szerettem a szédítő rohanást,  
s a nyílegyenes sínekkel együtt.



## INTERIM

Felsőbbsége tudatában (akárha  
ő ültette volna *személyesen*  
a Fiastyúkot az Úr kosarába)  
átnéz rajtam, mint ablaküvegen,

hogyan éreztessen velem: idegen  
vagyok itt, bár még tűri létezőm. –  
Kívül paszta-reklám-vigyor, de bent  
egy fenevad lapul ugrásra készen.

Még álcázni kényszerül igazi  
lényegét, még a módokat  
mérlegeli: megmarjon? leterítsen? –

De már megmoccan benne valami,  
s mint tüdő a fazékból, kidagad  
belőle a felbőszült állat? isten?

## EGYSZERŰEN

Egyszerűen. Nem tudom már a szó mit jelent.  
Fontolgatva méricskélek végeset és végtelent, s  
mit Gordiusznál átvágtam oly hetykén, oly könny edén,  
benn tekereg fejemben két tekervényes féltekén.  
Érzés, vágy és gondolat: tarka-barka gomolyag.  
Isten-arcú macska játszik vele, s ha majdan elszakad,  
az leszek én. Én valóban. Kép nélküli, tiszta, más.  
Végtelen színes zsinóron egy egyszer ű szakadás.



## NÉVNAPODRA

Álmunkból font fénypásztát a telihold,  
reszketve omlott be az ablakon  
s míg incselkedett vele egy vén kobold,  
csodát rajzolt sápatag falakon.

Zöldalma kebleden pihent legtovább,  
bőröd selymén izzott ércezüst fény  
s e rajzolat, akár makacs eszmény,  
szüntelen törli a vén idő porát. –  
Szürke, morc napok bújnak szégyenkezve,  
hogy derűs kedved lágy mosolyt fakaszt,  
és könnyül nehéz szívem emlékezve.

Simogat a távol és a messzi fény,  
holnap a szegfűvörös is nevet –  
alszol már s megcsókolom a szemed.

## HOLT GESZTENYÉK

A fákra kiültek a rozsdák,  
mint harcmező hullott vasára,  
sebeiket egymásnak mutogatják  
az ősz csendes parancsszavára.  
A színek közül csak a pasztell  
élt meg: bronz, barna, fekete...  
Előbb a hő, aztán a fény maradt el,  
s maga sem tudja: megy-e, marad-e.  
„Menj, menj te is!” A sok rossz előjel  
maga is már taszítja, űzi...  
„Mit kezdesz majd a sárral, köddel?  
A tél végül lombodba tűzi  
halálod fehér zászlaját!”  
A gesztenye csak áll, mert mit tehet,  
köd göndöríti, szél cibálja  
a rég elhullott fürtöket.



## OSZTÁLYKIRÁNDULÁS

Zengett,  
kicsattanó jókedvünktől  
zengett a Kékes.

A ropogó tábortűz  
odacsalogatott egy lányosztályt is.

Körülültük hát a tüzet,  
s ahogy „Lobogott a rőzseláng mellettünk”,  
rázendített valaki,  
mi meg fújtuk vele,  
harsogtuk:

„A krokodílus a Gangesz partján...”

Éjfél felé  
már mindenki párjára lelt.

Én is kigomboltam a blúzát,  
és megcsókoltam egy miskolci lány  
meleg, megadó mellét.

Föltört belőlünk mélyről,  
nagyon mélyről,  
szívünk zegzugaiból az ének:

„De szeretnék hajnalcsillag lenni!”

POSZT

Valahogy itt maradt egy különös állatfaj,  
egy régi könyomatról nézünk le.  
Fekete rovátkák, az ábrázolat fércei: végül kiadják a testünk,  
masszív látomást. Megfigyelem a képet, hát ilyenek lennének,  
bundás szubsztanciák, hihetetlen tények.  
Nem tudni, mikor pusztultunk ki végleg,  
nincs feljegyzés, nem fontos adat.  
Valahogy nem éreztük, hogy csak dűnnyög bennünk az id ő,  
hogy gyanú csak az a százezer év.  
Ölelt a faj, a szeretet körkörös, rendelt útja,  
hírnökei olykor összefutottak,  
titokban találkozott két végzetes mondat,  
míg ők a takarózó ég alatt csevegtek.  
Aztán kihaltak, kiszorított minket egy győztesebb semmi.  
Egy tudós rajzolt le, a metszet el őtt nem ismertek bennünket.  
Egyenletesen folyt át a lényeg, mint most, a kihalás után.  
Ideánk központja ez a halványuló nyomat:  
egy példányt ábrázol, a faj komoly délutánján. Ima a kép.

Mióta nem vagyunk, érzés helyett emlékezni szoktunk,  
koravén szellemállatok. Ritka pillanatokban aztán  
mozdul a fájdalom, a sötét peremen átcsap.  
Legyen hát úr a szóródás, hangzik ilyenkor rég bevált imánk.  
És az életszélek föllebegnek: hatalmas abrosz  
valaki vacsoráján, sosemvolt madár röpte. Nem tudom, vagyunk  
vagy nem vagyunk. Saját szavaim hallom a Pusztulási Ünnepen  
(ez munkaszüneti nap), a Képzelet Órájában.  
Ekkor mi, összegyűlt nemlétezők megpróbáljuk a létet.  
Egy ronda, szőrös állatot képzelünk,  
aki voltunk, de nem ismer. Ez az egyetlen hatalmunk.  
Ha szerencsénk van, a kemény ég megered;  
ázunk, szeretetünkben meg valami kiválik, merül.  
Amikor leér, megülepszik, akkor értjük egymást.



## CIRKUSZ ÉRKEZETT

A megereszkedett arcú ráncos férfi néz,  
Magából kinéz, erősen figyel.  
Sátortakarókat cövekelnek, fakalapács csattan,  
Mikor szembe jött és arcába sírt egy  
Pirosorrú rémség, a cukros nyalóka sem nyugtatott.  
És álmában kötél táncos volt  
Soká, és sírt nagyon félt.  
És körülállták a fák biztatóan, a sínek mentén,  
A töltés mentén, hol meredek lejt őn, télen  
Szánkó suhant. Kék fák biztatóan.  
Hol most csupán beton a burján.

És megreszket a ráncos arcú férfi, erősen figyel,  
Fatagló csattog, sátor épül, s elsőként ott ül  
A fapadon. Izzadt tenyerében két gyermek  
Keze, és villan a vaku, és ijedt szemek  
Ölelnek, kétfelől, kábult majmot. Készül a kép,  
Megkövült emlék. És vajon hol van már a töltés,  
A felszedett rozsdás sínek. Fák sora.

## CSILLAGVIZSGÁLÓT VIZSGÁLÓ

Gondosan megterveztem egy  
magasleshez hasonlatos építményt,  
és napokig építettem.  
Legallyazott ágakat, fiatal  
fatörzseket rögzítettem egymáshoz  
az udvar végében,  
hatodikos a hatvanas években,  
a nyári szünet kezdetén.

Csillagász leszek  
saját készítésű táv-csővel,  
amelyik egy olvasószemüveg erejével  
visz közelebb az éghez.  
Azt képzeltem, majd csillagász leszek  
két méterrel az udvar felett  
egy műanyag lefolyócsőben  
két szemüveglencsével égre lesve.

A csillagokat kezdtem olvasni  
este a magaslesen,  
egyenként megjelölve, s a jelölteket  
a jelöltekhez hozzáadva.  
Nem a magasságtól, a mélységtől  
szédültem, megszedültem az ég  
geometriájától, miközben ábráit  
átfűztem két üvegen és egy csövön.



A helyükön ottmaradtak a csillagok,  
csak a csillagok maradtak ott.  
Az átlók metszette pontban a  
hatodikos nyári szünet apró holdja.  
Semmi el nem vezett,  
olvasószemüvegem még ad is hozzá  
némi többletet,  
csillagász lettem két méter mély udvar felett,  
csillagász leszek két méter magas  
udvar alatti leshelyen,  
szemüvegekbe mélyedt magántörténelem.



Balázs János: Pécskődomb (olaj, vászon, 39×58 cm)



---

Vass Tibor

## FENNHÉJÁZÓ

Csináltszőke nő a büfékocsiban,  
csináltszőke haja van,  
fogszabályzója, vastag szája és vékony szemöldöke van,  
jegyzetfüzete és tolla,

a fém a szájában kitűnően áll,  
nem láttam még nőt,  
akinek jól állt volna ilyen fém a szájában,

ráadásul ez csináltszőke,  
csináltan szőke haja van,  
fogszabályzója, vastag szája és vékony szemöldöke van,  
jegyzetfüzete és tolla.

Hosszan belenéz a szemembe mikor mosolyog,  
villogtatja a fémet,

eszik, mosolyog, villogtat,  
paradicsomot eszik és mosolyogva villogtatja a fogát,

a fém jól áll a szájában,  
nem láttam még nőt, akinek ilyen fémén  
jól állt volna a paradicsom.

Villognak a paradicsomtól mentes,  
még látható fémrészek,

jegyzetfüzetel evés közben és tollazik,  
villogtatja a fogát,

lassan nem marad villogtatni való rész,  
a paradicsom egyre több helyet követel magának,

mosolyog, vastag a szája és vékony a szemöldöke,  
a haja csinálva van szőkének.



---

Ha nem hangzana a büfékocsiban hülyén,  
hogy zakatol bennem a gondolat,  
mondanám, miért nem akadok fönn  
már az ilyesmin,

én, álmodo-zoo, öreg róka,  
ki maximum csak sasol,

verset ír erről  
és kész.

Azazhogy.

Nem is csak róla. Nem is csak verset.

Nem is csak ír. Nem is csak kész.

Fölirom, jöhetne eb karóhoz,  
kecske sóhoz, lövéshez bak,  
nyeléshez béka, kebelhez kígyó,  
karóhoz varjú, kapuhoz borjú,  
nézéshez farkasszem,

galambhoz sült, ritkához holló,  
szemhez tyúk, fához féreg,

kutyához dér, dologhoz ludas,

lóhoz a (púpos) tevés,

zsákhöz a macska. Kérdés,

csináltszőke nőhöz elég-e állat.

Csináltszőke nőhöz elég állat-e.

Na most hagyom abba.

Azazhogy.

Kérdés, nőhöz-e, ha állat.

(Úgy is, hogy csontot.

Mi van, ha a nő meg rólam ír?

Nem is rólam, nem is ír? Nem is meg?

Akkor most mi van?

Paradicsomi állapot

a fogolykísérőnek, legfeljebb.

Csak harapós kedvemben mondok ilyet.

De hát haragszom,

sose akartam drót lenni,

most meg az lennék:

tépem a számat, persze hogy hiába.)

---

Németh Péter Mykola

## NYÍLT SZÍNEN

Itt, e hazányi szobában, ahogy megérkezel  
a virágminták vérezni kezdenek;  
árnyékok oldalazva szétfolyik a falon,  
a pórusok, a belövések helyét előnti a fény.

De a szemközti mészárszék ajtaja még zárva.  
Pedig szellőztetni lenne most ildomos.



---

Pethő László

## BEKERÍTETT GOND(OLAT)BAN

– *Rab szigetén az Adrián* –

Akár Mikes a parton –  
bekerített gond(olat)ban  
szólok hozzád tengerem

itt e mormogásban tán' –  
csak félig élve s máskép-  
pen járok hozzád Istenem

bár a só tudja –: nem is  
porrá – vízzé válik testem  
s mutatóba a csont lesz az

Isten tükre – figyelmezte-  
tésül –: ki vízzé lesz  
örökké ott úszik a tengeren.

---

Németh István Péter

RÉSZEG FÜRDŐZÉS  
– *Anakreon a sajkodi strandon* –

Ahonnán a bor való,  
a Badacsony  
válla még idekéklik –  
de én itt,  
az öbölzéli  
sekély vízben  
már Tihany alatt hagyom  
hogymemegessen  
csak a Balaton.

Nincsen  
most árva gondolatom  
s vágyam se nagyon.

Hullám hullám után szemembe freccsen.

S én élvezem át  
az ősteknősök boldogságát.



## KATONÁK

A térnek nincs villáma,  
leoltották az eget.  
A földrengés megtöri  
Neked  
a kenyeret.

A toll házat, kertet  
rajzol a papíron.  
A mennyben  
elesett katonák  
évszámait javítom.







Balázs János: „A nap szerelmese” (olaj, vászon, 66x78 cm)

## NÉHÁNY SOR NYILVÁNOSSÁG

A lányok szeretik a Valentin napot  
Baráti tanács vagy beleszólás?  
A vallásos pécsi rokonok szemében  
Hitelessé és önmérséklet hiányában  
Mindenképp én vagyok a sátán

Kár volt kitalálnom  
Ezt a szent szerelmet unokahúgom  
S az ex-legjobb barátom között  
Bár rosszban a jó:  
Korán kiderült kikre számíthatok

Rátok gondolok maradék barátaim  
Már ha léteztek egyáltalán  
És hiszek egy baleknek  
Ki nagyvonalúan ad ezeknek  
Néhány sor nyilvánosságot



SZABÓVERS EZ IS  
(*varriáció*)

hol szabó van szabóság van

szabad szabó szab  
szabóság szabószabadság  
szabóság szabó szabadság

szabóság egyenlőség testvériség

legyen még szabsajtó  
szabsajtó utca  
és szabóságvágy

szabóságvágy nyitva  
reggel kilenctől  
este hatig

szombat vasárnap  
szabóság zárva

szabóságrend

a szabóságrendet kéretik  
szabóságilag betartani

szabó szabó  
szabóság

---

Kasza Marton Lajos

NEW YORK, 2001. SZEPTEMBER 11.

A szétrobbantott testek,  
végtagok között kószál  
a lebénult tudat.  
Tűzbe, füstbe, omladék alá  
menekült a kioltott élet  
– sorsukat  
már így viszik tovább...

Terrorba merevített  
élet s holtak  
mellé térdepel a világ.  
A könnyek közé rejtőzött  
részvét felett,  
a bánat és a fájdalom  
gyolcsába  
takarva didereg  
az istenarcú ember  
és keresi önmagát.



FATA MORGANA

miképpen az első asztronauták  
a **HOLD**ról a **FÖLD**et –  
miképpen apró / sóvár csillagászok  
a **FÖLD**ről a **HOLD**at –

testre-test / rögre-rög / porra-por /  
lélekre-lélek / a dicsőséges  
pillanatok ... szilánk-esőben  
/ harangkondulás az agyban –

koszlott – / – fehér gyászkendővel  
búcsút int / ... a **SZÍV** –

/ alkonyul / –

*/1996. április 11./*

## POÉTIKAI KETTŐS LÁTÁS

Beszélik, családotokban egyedül  
te vagy az, aki úgy ahogy, kezelni tudja  
a sikertelenséggel együtt járó hiányérzetet.

Beszélik, hogy elkerüld a szélkakashoz  
hasonlíthatást, véleményed helyi értékén  
a helyzet gyökeres megváltozása esetén  
se változtatsz.

Ahol a program nem kapcsolódik  
organikusan a valósághoz  
(ezt te magad mondtad), ott halálra  
van ítélve kutakodásod.

Van, de csak azóta, amióta  
nincs tiltva az öröklét  
skurcban történő ábrázolása.

Hol vannak már azok az évek, amikor  
eltorzította a poétikai kettős látás  
a csak rád jellemző beszédmódot.

Fényfolt, vércsík, kozmoszmagház.



ANYÁD

vekker  
kávé  
gyűrött újság  
gyűrött arc  
reggel  
WC  
fogkefe  
hányinger  
függöny  
villany  
kiégett  
anyád  
nem indul  
anyád  
hány óra?  
már?  
kurva  
éhes vagyok  
majd  
benzinkút  
megint drágább?  
telefon  
megint telefon  
kávé  
hová tettem?  
posta  
sor  
hosszú  
kávé  
úrsten  
a gyerek  
az óvodában

---

hány óra?  
kurva  
mit főztél  
semmit  
nem  
nem ettem  
anyád  
kávé  
igen  
megvan  
a kocsiban hagytam  
telefon  
holnapra?  
lehetetlen  
igen persze  
dögölj meg!  
pénzt?  
honnan?  
ágy  
mégsem  
zuhany  
fogkefe  
pisilni?  
tejcskét?  
oké  
puszika  
igen szerelmem  
most?  
most ne  
holnap mit főzöl?  
ne káromkodj  
puszika  
(anyád!)



## NEM BESZÉLNI

Csak kísérletezem önmagammal,  
ha beszélni kezdek.  
Azaz, hogy a monitor előtt  
biztosabb, pontosabb vagyok.  
Ebből következik, hogy nem  
szabad a beszéd számomra.  
Ezzel ugyan megsértem  
a szólás szabadságáról  
szóló alkotmányos jogomat,  
de nekem szabadságomban áll a  
lehetőséggel nem élni.  
Ebből következően  
tulajdonképpen írásszabadságom van.

S hogy szavam ne felejtsem,  
a hallgatás szabadságában is  
korlátozva vagyok, merthogy  
nekem munkaköri kötelességem  
a beszéd.

Nem tudom, ezt Hágában értenék?





Balázs János: CIGÁNYKERÉK  
olaj, farost, 60×80 cm

